

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένικοῦ Πατριάρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὰς 80. Ἐξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγυπτίου γρόσια διατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίγια 10.

Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 35ος

Ἐν Ἀθήναις, 28 Ἰανουαρίου 1928

Ἔτος 50ον.—Ἀριθ. 9

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα ὑπὸ Vriognault καὶ Valdor

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Κατὰ τὰ μεσάνυχτα ὅμως ξύπνησε μὲ δυνατό πυρετὸ καὶ σὲ λίγο ἄρχισε νὰ παραμιλᾷ. Ἦταν κατακόκκινη καὶ μὲ μάτια χωρὶς ἔκφραση, κι' ἔλεγε λόγια πολλὰ καὶ χωρὶς νόημα. Τ' ὄνομα τῆς Νταίξης τὸλεγε πολλές φορές κι' ἐπιανε τὸ κεφάλι τῆς μὲ σπαραχτικούς ἀναστεναγμούς.

Ὁ γιατρός πού φώναζαν βιαστικά, εἶπε ὅτι ἡ κατάστασις τῆς καίρης ἦταν πολὺ σοβαρὴ κι' ἴσως κινδύνευε κι' ἡ ζωὴ τῆς.

Πέρασαν τότε θλιβερὲς ἡμέρες, ὅπου ἡ καίρη ἀγωνιζόταν μὲ τὸ θάνατο. Τέλος ὁ πυρετὸς ἄρχισε νὰ λιγοστεύει κι' ἡ ἄρρωστη μπόρεσε νὰ σηκωθεῖ καὶ νὰ σταθεῖ στὰ πόδια τῆς. Ἐμείνει ὁμως ἀκίνητη καὶ ἄφωνη στὴν πολυθρόνα τῆς, σὰ νὰ ὀνειρευόταν πάντα κάτι μακρινό. Ὅταν τέλος δυνάμωσε, ἄρχισε πάλι τὴ ζωὴ τῆς, ἀλλὰ μὴ ζωὴ μηχανή, ὅπου δὲν σωζόταν πιά καμμιά ἀνάμνησις τῶν περασμένων. Τότε κατάλαβαν ὅλοι ὅτι ἡ καίρη εἶχε χάσει τὸ λογικὸ τῆς...

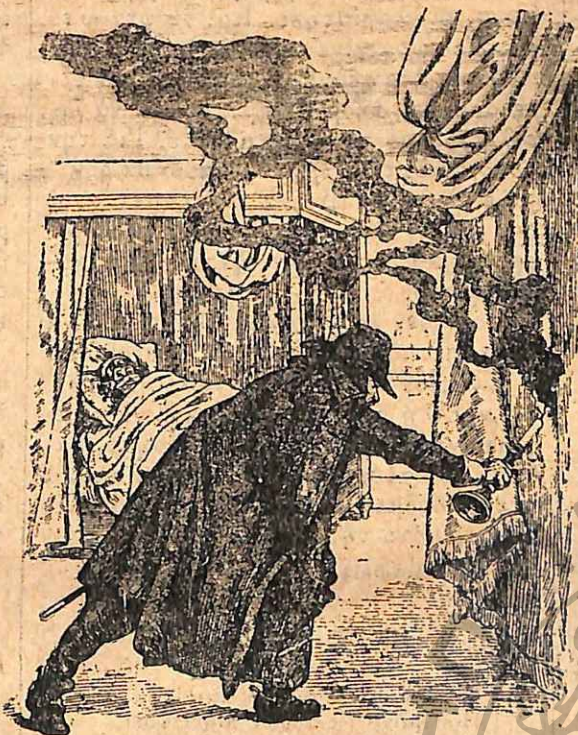
Ἦταν σ' ὅλους ἀγαπητὴ καὶ ὅλοι τώρα δοκίμαζαν μεγάλη λύπη γιὰ τὰ δυστυχήματά τῆς, κι' ἔκαναν μέρα-νύχτα προσευχὰς γιὰ τὴν κυρία τους. Μὰ ἡ δυστυχισμένη ἔμενε πάντα στὴν ἴδια κατάστασις κι' ὁ ἄδδὰς Ἐρδὲ συλλογιζόταν κάποτε, ὅτι ἴσως ὁ Θεὸς τὸκαμε κι' αὐτό, γιὰτὶ ἡ Νταίξη δὲν εἶχε βρεθεῖ ἀκόμα κι' ἡ μητέρα θὰ ὑπόφερε πολὺ περισσότερο ἂν ἦταν στὰ λογικά τῆς.

Στὸ βράχο τῆς ἀκρογιαλίας εἶχαν βρεθεῖ καρφωμένα ἀγκίστρια, κατὰληλα νὰ διευκολύνουν τὸ κατέβασμα ἑνὸς ἀνθρώπου, κι' οἱ χωρικοὶ βεβαίως, ὅτι εἶχαν ἰδεῖ ἕνα πλοῖο πού ἔστεκε μπροστὰ στὴν ἀκτὴ τοῦ Χου-άιτ Γκέιτ ἕως ἀργὰ τὴ νύχτα.

Ἰσπερὶς ὁμως χανόταν κάθε ἴχνος,

γιατὶ, βλέπετε, ἀπάνω στὸ νερὸ δὲ μένει κανένα σημάδι, πού νὰ μαρτυρᾷ ποῖος πέρασε. Οἱ κακοῦργοι πού πήραν τὸ παιδί, τὸ κράτησαν ἄραγε μαζὺ τοὺς ἢ τὸ θανάτωσαν μὲ σκληρὸ τρόπο στὰ βάρη τοῦ πελάγους, πού δὲν φανερώνουν ποτὲ τὸ μυστικὸ τους;

Κι' ὅταν ὁ παπὰς τὰ συλλογιζόταν ὅλα αὐτὰ κι' ἔδλεπε τὸ ἀδειανὸ βλέμμα τῆς καίρης Διάνας, ἔκρινε ὅτι ὁ Θεὸς

«Ἄναψε ἕνα κερί κι' ἔβαλε παντοῦ φωτιά».
(Σελ. 78, στ. γ'.)

τῆς ἔστειλε τὴ λησμονιά σὰ μιὰν ἐργεσία...

ΚΑΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Τὸ τρομερὸ ὄνειρο τῆς Νταίξης

Ὅχι, ἡ μικρὴ Νταίξη δὲν εἶχε πεθάνει. Τὴν ὥρα πού τ' ἄμαξι τῆς μαμᾶς τῆς ἔτρεχε βιαστικὰ πρὸς τὸ Λονδίνο, ἡ μικρούλα ἔδλεπε ἕνα φριχτὸ ὄνειρο.

Εἶχε πλαγιάσει φρόνιμα στὸ κρεβάτάκι τῆς καὶ κάθε τόσο ἀνοίγε τὰ

μάτια τῆς καὶ κοίταζε τὴ Μπέττη πού κεντοῦσε πλάι στὸ παράθυρο. Ἰσπερὶς τὴν πήρε ὁ ὕπνος

Τότε ἀμέσως ἄρχισε νὰ ὀνειρεύεται ὅτι εἶχαν ἔρθει ἀτσιγγανοί, ὅτι ἄκουγε τὴ μουσικὴ τους ἀπὸ μακριά, κι' ἀνοίγε πάλι τὰ μάτια νὰ ἰδεῖ ἂν τὴν ἄκουγε κι' ἡ Μπέττη.

Ἡ Μπέττη δὲν ἦταν πιά στὴ θέση τῆς, ἀλλὰ ἡ γλυκεῖα μουσικὴ ἔξακολουθοῦσε: ἕνα ταμποῦρλο, σάλπιγγες πολλές...

Ἦθελε νὰ σηκωθεῖ, μήπως τοὺς ἔδλεπε ἀπὸ τὸ παράθυρο, ἀλλὰ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ἀνοίγε ἡ πόρτα σιγά-σιγά κι' ἔμπαινε ἕνας ξένος.

Φοροῦσε ταξιδιωτικὸ μανδύα καὶ κατεβαστὸ καπέλλο, κι' ἡ Νταίξη, νομίζοντας πὼς ἦταν ὁ μπαμπὰς τῆς, φώναξε: «Καλῶς τὸν μπαμπά!» Καὶ τότε γνῶρισε τὸν σερ Ρόναλδ!

Βέβαια, ἦταν ὄνειρο: γιὰτὶ πὼς μῆνιξε στὴν καμαρά τῆς αὐτὸς ὁ ἀνθρώπος, ἀφοῦ ἡ μαμμά τῆς εἶχε διατάξει νὰ μὴ τὸν μπάσουν οὔτε στὸ πάρκο;

Ὁνειρο ἢ ὄχι, ἡ μικρὴ φίλη μας φοβήθηκε πολὺ κι' ἄρχισε νὰ κλαίει καὶ νὰ φωνάζει τὴ Μπέττη.

Ὁ σερ Ρόναλδ ἄγριεψε: «Πάψε μικρή!» Καὶ τότε ἡ Νταίξη γνῶρισε τὸν κακὸ σερ Ρόναλδ!

Ἐξακολούθησε νὰ κλαίει καὶ νὰ φωνάζει τὴ Μπέττη.

Ὁ σερ Ρόναλδ ἄγριεψε πάλι: «Πάψε παλιόπαιδο! Πάψε καὶ δὲ θὰ σὲ πειράξω!»

Μὰ πὼς νὰ πάψει ἡ Νταίξη, πού τὴν κυρίευε τόσος φόβος;

Τότε ἐκεῖνος ἔβγαλε ἕνα μαντήλι ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ τῆς τῶδεσε στὸ στόμα γιὰ νὰ τὴ φιμώσει. Ἰσπερὶς ἄναψε ἕνα κερί κι' ἔβαλε παντοῦ φωτιά: στὶς κουρτίνες, στὰ ἐπιπλά, στὴν ταπετσαρία τοῦ τοίχου.

Οἱ φλόγες ἀνέβαιναν, πυκνὸς καπνὸς τῆς ἔκανε τὰ μάτια νὰ πονοῦν. Ἐδλεπε τὴν κούνια τῆς κούκλας τῆς νὰ καίγεται καὶ δὲ μπόρεσε νὰ τὴ βοηθήσῃ!

Τι τρομερός ἐφιάλτης! Ὁ σὲρ Ρόναλδ τὴν ἄρπαξε στὰ χέρια του, τὴ σκέπαζε μέσα στὸ μανδύα του καὶ τὴν ἐπαίρνε μαζὺ του ἔξω, στὸ πάρκο. Πάλευε μὲ δλὰ τῆς τὰ δυνατά, μὰ δὲ μπορούσε νὰ λυτρωθεῖ. Φώναζε τὴ μαμμὰ τῆς καὶ τὴ Μπέττη, μὰ κανέναν δὲν ἀκούγε τις φωνές τῆς!

Ὁ κακὸς σὲρ Ρόναλδ ἔτρεχε γρήγορα. Πού τὴν πῆγαινε ἄραγε; Ἡ-θελε νὰ τὴν σκοτώσει;

Μὰ τὸνειρο ἔγινε ἀκόμη πιὸ τρομερό: Τώρα βρισκόνταν στὴν ἄκρη τοῦ βράχου, ὁ σὲρ Ρόναλδ τὴν ἔδρασε σ' ἓνα σάκκο καὶ τὴν κρεμοῦσε στὸν ὦμο του, ὑστερα διασκελίζει τὸ παραπέτο κι' ἄρχιζε νὰ κατεβαίνει μ' ἓνα σκοινί!... Ὁ ἀνεμος φυσῶσε... ἡ μικρὴ κρύωνε, πᾶγωνε... μεγάλα μαύρα πουλιὰ φτερούγιζαν τριγύρω τους... κι' ἀπὸ κάτω μούγκριζε ἡ θάλασσα... Ὡ, πὼς κρύωνε καὶ πὼς πονοῦσε!... Ἄν ἦταν ἐκεῖδ' ἡ μαν-νοῦλα τῆς, θὰ τὴν ἀγκάλιαζε, θὰ τὴν ἐσφιγγε, καὶ τὸνειρο θὰ τελείωνε, ὁ ἐφιάλτης θὰ φεύγε... θὰ ξυπνοῦσε ἐπὶ τέλους!

Τότε θυμήθηκε ὅτι ἡ μαμμὰ τῆς ἔλεγε ὅτι τὰ παιδάκια δὲν εἶναι ποτὲ μοναχὰ τους, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πάντα μαζὺ τους, κι' ὅταν φοβοῦνται, πρέπει νὰ κάνουν τὴν προσευχή τους... Κι' ἡ μικροῦλα ἄρχισε νὰ λέει μὲ τὸ νοῦ τῆς ὅλες τις προσευχές πού ἤξερε, κι' ὅταν τις τελείωσε, τις ξανάρχισε ἀπὸ τὴν ἀρχή... Δὲ φοβόταν τώρα πιά, τὰ γνώριμα λόγια τὴν παρηγοροῦσαν. Καὶ παγωμένη ἀπὸ τὸν ἀέρα τῆς θάλασσας, φριμωμένη, κρεμασμένη ἀπάνω ἀπὸ τὸ τρομακτικὸ κενό, ἡ μικρὴ παραδόθηκε χωρὶς ἀντίσταση στὸ σκληρὸ ἔχθρὸ τῆς κι' ἀποκοιμήθηκε...

— Κοιμάται! Ἀκόμα καλύτερα! εἶπε ὁ σὲρ Ρόναλδ, ἀφίνοντας τὸ παιδί κα-ταγής.

Εἶχε τελειώσει τὸ ἐπικίνδυνον κατέ-βασμα ἀπὸ τὸ βράχο κι' ἐπαίρνε τώρα ἀναπνοή.

Ὅσο κι' ἂν ἦταν γυμνασμένος, ἡ ἐπιχειρήσιον ἦταν πολὺ δύσκολη καὶ καθὼς ἔρριξε μιὰ ματιὰ ἀπάνω στὸ σκοτεινὸ βράχο, πού εἶχε κατεβεῖ, ἀ-νατρίχιασε κι' ὁ ἴδιος. Ὑστερα συλ-λογίστηκε:

«Κάνεις δὲ θὰ φαντασθεῖ πὼς ἀπὸ καὶ πάνω κατέβηκε ἄνθρωπος. Ἄν μπορεῖς, βρές με, ὥραλα μου ξεαδέλφη! Ὅταν θὰ γυρίσεις, καὶ θὰ βρεῖς τὸ παλάτι σου καμμένο καὶ τὴν κόρη σου ἑξαφανισμένη, βέβαια θὰ θυμηθεῖς τὰ λόγια τοῦ σὲρ Ρόναλδ καὶ θὰ καταλά-βεις ποῖος σοῦ τᾶκανε δλ' αὐτά... Ἀλλὰ πὼς θὰ μὲ βρεῖς; Ἐδῶ σὲ θέλω!»

Καὶ γελώντας σατανικά, πῆδησε σὲ

μιὰ βάρκα, πού ἦταν δεμένη στὴν ἀ-κτὴ, ἄφισε μέσα τὸ παιδί καὶ πῆρε στὰ χέρια του τὴ κουπίτ.

Πιὸ βαθεῖα στὴ θάλασσα φάνηκε μιὰ σκιά: ἦταν βέβαια κανένα πλοῖο λαθρεμπόρων, γιατί κάθε τίμιος ναυ-τικός θὰ εἶχε ἀνάψει τὰ φῶτα του. Κα-νείς δὲ ρώτησε τὸ σὲρ Ρόναλδ τί ἦταν αὐτὸ πού κρατοῦσε στὰ χέρια του. Ὁ καπετάνιος ἔδωσε διαταγὲς καθιστὸς σὲ μιὰ κουλούρα σχοινιά, καὶ τὸ κα-ράβι ξεκίνησε σιγὰ-σιγὰ, σκοτεινὸ καὶ ὑπουλο...

Ὁ σὲρ Ρόναλδ, καθισμένος σὲ μιὰ γωνιά, μὲ τὸ πολυτίμο φορτίο στὴν ἀγκυλιά του, κοίταζε τὴν ἀκτὴ πού ἀπομακρύνονταν.

Σιγὰ-σιγὰ ξεχώριζε τὸ κτίριο τοῦ πύργου καὶ τέλος μιὰ κόκκινη λάμψη σηκώθηκε ὡς τὸν οὐρανὸ.

Τὸ θέαμα ἦταν τρομακτικὸ. Κι' ὁ-μως οἱ ναῦτες τοῦ περιέρρου αὐτοῦ κα-ραδιοῦ περιόριστηκαν νὰ ρίξουν μονά-χα μιὰ ματιὰ, καὶ κοίταξαν πάλι κα-θένας τὴ δουλειά του.

Τότε ὁ σὲρ Ρόναλδ σηκώθηκε καὶ κοίταξε τὸ ἔργο του μὲ ἄγρια χαρά:

«Ὁ πύργος αὐτὸς ἔπρεπε νὰ μοῦ ἀ-νῆκει, συλλογίστηκε. Καὶ δὲ φταίω ἔ-γώ, ἂν τώρα γίνεται στάχτη!»

Ἔτσι ἦταν εὐχαριστημένος. Δὲν εἶ-χε σκεφθεῖ ἀκόμη τί μπορούσε νὰ ὠ-φελῇ ἀπὸ τὸ ἐγκλήμα του. Γιὰ τὴν ὥρα τοῦ ἔφτανε ἡ θλίψη πού θὰ δοκί-μαζε ἡ λαλὴ Διὰνα κι' ἡ μετάνοιά τῆς γιατί τὸν εἶχε ἀποκρούσει περι-φρονητικά, ὅταν τὴν ἐξήγησε γιὰ γυ-ναῖκα του.

Ποτὲ δὲν τοῦ πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ νὰ σκοτώσει τὸ παιδί. Τί εἶχε νὰ κερδίσει;

Σκόπευε ὅμως νὰ τὸ στείλει μακριὰ, στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς γῆς, καὶ νὰ τ' ἀ-φίσει νὰ ζεῖ σὰν ἓνα παιδί ἔρημο, κα-θὼς ζοῦν τόσες χιλιάδες ἔρημα παιδιὰ στοὺς δρόμους καὶ στὸ κρύο, περιμέ-νοντας μόνο τὴ βοήθεια τῆς τύχης.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΚ. Δ. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Μοιάζω μὲ κεῖνο τὸ παιδί
Πού μόνο ὡς τὸν παρὰ τῆς,
Στὴ θλίψη του ἔγραψ' ἓνα γράμμα
Μ' ἀντρέσ' ἀπλή: Μὰ μὲ ἀ, Πὰ ρί σι.

Ἰσως κι' ἐγὼ μακριὰ εἶμαι μόνος
Ἀπ' τοσους δὲ νὰ μάγαποῦνε
Τὸ γράμμα μου ἔρριξε στὴν τύχη—
Οἱ ἄνθρωποι γι' αὐτὸ ἄς νοιαστοῦνε.

Γιὰ τρυφερὲς γλυκὲς ὑπάρξεις
Πού κἂν δὲν ἔχω τὸ νομὶ τους,
Ἐγραψ' αὐτὰ τὰ τραγουδάκια
Ἰσως θὰ τὰ αἰστανθεῖ καμὶ τους!

Τὴν ἀδολὴ σ' αὐτὰ ἀντιγράφω
Καὶ θλίβετ' ἀπὸ τὸν ἀντίμα.
Ἐγραψε τὸ παιδί: Μὰ μὲ ἀ,
Πὰ ρί σι... μὰ νὰ πῆς τὸ γράμμα;

(M. Magre)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραδεῖον Νορμπελ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ καθὼς ὁ ἀέρας ἐμπαινε μὲ φοβερὸ θόρυβο μέσα στὴ μάζα τοῦ με-τάλλου, πεταγόταν ἓνα λαμπρὸ πυρο-τέχνημα ἀπὸ σπίθες πού εἶχαν τὰ πιὸ διαφορετικὰ χρώματα, κι' ἦταν μεγάλες ἡ μικρές καὶ πετάγονταν παντοῦ. Ὁ ἄρκουδας ἄφησε τὸν Νίλς νὰ δῇ τὸ θαυμάσιο αὐτὸ θέαμα, ἔως ὅ-του οἱ ἐργάτες τελείωσαν τὸ φύσημα καὶ τὸ γυαλιστερὸ ἀτσάλι χύθηκε ἀπὸ τὸ στρογγυλὸ καζάνι σὲ ἄλλα μικρό-τερα. Στὸν Νίλς ὅλα αὐτὰ φαινόταν ἐκεῖ, τελείως ἀπορροφημένος ἀπ' αὐτὸ πού ἔδλεπε καὶ εἶχε σχεδὸν ξεχάσει πὼς βρισκόταν στὰ νύχια μιᾶς ἄρκουδας.

— Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν φοβοῦν-ται οὔτε τὸ κρύο οὔτε τις φλόγες, σκέ-φθηκε.

— Αὐτὸ πού βλέπεις, καθὼς καὶ πολλὰ ἄλλα, γίνονται ἐδῶ νύχτα καὶ ἡμέρα, εἶπε ὁ ἄρκουδας. Καταλαβαί-νεις λοιπόν, ὅτι δὲν μπορεί κανεὶς νὰ τὸ ὑποφέρῃ περισσότερο. Καὶ γι' αὐτὸ εἶμαι χαρούμενος πού θα μπορέσω νὰ δώσω ἓνα τέλος.

— Τί τέλος θὰ δώσης; ρώτησε ὁ Νίλς.

— Νά, θὰ σὲ παρακάλεσω ἑσένα νὰ βάλῃς φωτιά σ' αὐτὸ τὸ σπίτι. Ἔτσι θὰ λείψῃ αὐτὴ ἡ φασαρία καὶ θὰ μπορέσω νὰ μείνω στὴν πτρίδα μου.

Ὁ Νίλς ἔνοιωσε μιὰν ἀνατριχίλα σ' ὅλο του τὸ κορμί. Ὡστε γι' αὐτὸ τὸν εἶχε φέρει ἐκεῖ ὁ ἄρκουδας;

— Ἄν βάλῃς φωτιά στὸ ἐργοστάσιο, τότε θὰ σοῦ χαρίσω τὴ ζωή. Ἄν ὅμως δὲν κάνῃς, ὅτι θέλω, τότε εἶσαι χα-μένος.

Τὸ ἐργοστάσιο ἐκεῖνο ἦταν ὅλο χτι-σμένο μὲ μεγάλες πέτρες καὶ ὁ Νίλς σκέφθηκε, ὅτι ὁ ἄρκουδας μπορούσε νὰ τὸν διατάξῃ ὅσο ἤθελε, μὰ ἦταν ἀδύ-νατο νὰ βάλῃ φωτιά σ' ἓνα τέτοιο στε-ρεὸ κτίριο. Ὑστερὰ ὅμως εἶδε, ὅτι δὲν ἦταν καὶ τόσο ἀδύνατο ὅσο νόμιζε. Δίπλα του ἦταν ἓνας σωρὸς μὲ ἄχυρα καὶ πλαναροῦδια πού θὰ ἀνάβαν ἀ-μέσως. Κοντὰ σ' αὐτὰ ἦταν κάμπο-σα μεγάλα δοκάρια πού ἀκουμποῦσαν σ' ἓνα σωρὸ κάρβουνα. Τὰ κάρβουνα ὅμως στηριζόνταν πάνω στὸν τοίχο τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἔφθαναν ὡς τὴ σκεπή. Κι' ἂν ἐπλαναν αὐτὰ φωτιά, θὰ ἔπαινε κι' ὅλο τὸ κτίριο. Ὅ, τι μπο-ρούσε νὰ καὶ, θὰ ἀνάβε, οἱ τοῖχοι θὰ ράγιζαν ἀπὸ τὴ ζέστη κι' οἱ μηχανές θὰ καταστρέφονταν, καὶ μαζὶ μ' αὐτὲς κι' οἱ ἄνθρωποι.

— Λοιπόν θὰ τὸ κάνεις ἢ δὲν θὰ τὸ κάνεις; ρώτησε ὁ ἄρκουδας.

Ὁ Νίλς ἤξερε ὅτι δὲν θὰ τὸ ἔκανε.

Ἀλλὰ ἂν ἔλεγε ὅχι, τὰ πόδια τῆς ἄρκου-δας θὰ τὸν ἔλυωναν. Γι' αὐτὸ ἀπάντησε:

— Πρέπει πρῶτα νὰ σκεφθῶ λιγάκι.

— Καλὰ, σκέψου, εἶπε ὁ ἄρκουδας. Ἀλλὰ ἄκουσε πρῶτα νὰ σοῦ πῶ κάτι. Τὸ αἶδερὸ εἶναι πού δίνει στοὺς ἄν-θρώπους τόση δύναμη, ὥστε νὰ μπο-ροῦν νὰ μᾶς σκοτώνουν καὶ νὰ μᾶς καταστρέφουν.

Ὁ Νίλς ἤθελε νὰ βρῇ ἓναν τρόπο γιὰ νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ νύχια τῆς ἄρ-κούδας, ἀλλ' ὁ φόβος του ἦταν τέτοιος, ὥστε δὲν μπορούσε νὰ συγκεντρώσῃ τις σκέψεις του. Κι' ἔπειτα συλλογι-ζόταν τὰ λόγια τοῦ ἄρκουδας. Τὸ αἶ-δερὸ ἦταν ἐκεῖνο πού ἔδινε τόση δύ-ναμη στοὺς ἀνθρώπους. Καὶ πὼς μπο-ρούσε αὐτός, ἓνας ἄνθρωπος, νὰ κα-ταστρέψῃ τοὺς ὁμοίους του;

— Λοιπόν; ρώτησε ὁ ἄρκουδας. Θὰ τὸ κάνῃς ἢ ὄχι;

Ὁ Νίλς πέρασε τὸ χέρι του ἀπ' τὸ μέτωπό του. Δὲν εἶχε βρεῖ κανέναν τρόπο γιὰ νὰ σωθῇ, ἀλλὰ ἓνα ἐγκλη-μα δὲν θὰ ἔκανε ποτέ του.

— Ὅχι, εἶπε σταθερά.

Χωρὶς νὰ πῇ τίποτε, ὁ ἄρκουδας τὸν πῆσε περισσότερο μὲ τὸ πόδι του.

— Θὰ χάσης τὴ ζωή σου, εἶπε στὸν Νίλς.

— Τὸ ξέρω, ἀπάντησε ἐκεῖνος καὶ κοίταξε τὸν ἄρκουδα στὰ μάτια.

Ὁ ἄρκουδας πῆξε τὸν Νίλς ὁλοένα καὶ περισσότερο. Αὐτὸ πονοῦσε πολὺ κι' ὁ Νίλς ἔνοιωσε τὰ δάκρυα στὰ μά-τια του, ἀλλὰ δὲν ἔλεγε λέξη.

— Καλὰ, ἓνα, δύο, τρ... εἶπε ὁ ἄρ-κουδας καὶ σήκωσε λιγάκι τὸ πόδι του, νομίζοντας ὅτι στὸ τέλος ὁ Νίλς θὰ ὑποχωρήσῃ.

Ἐκείνη τὴν στιγμή ὁ Νίλς ἄκουσε ἓνα θόρυβο κοντὰ του, καὶ μόλις δυὸ βήματα μακρότερα εἶδε νὰ γυαλίζῃ ἡ κἀνήν ἐνδὸς ντουφεκιοῦ. Κι' αὐτὸς κι' ὁ ἄρκουδας ἦταν ἀφοσιωμένοι στὰ δι-κά τους πράγματα καὶ ἄν εἶχαν προ-σέξει ὅτι ἓνας ἄνθρωπος τοὺς εἶχε πλη-σιάζει.

— Ἀρκουδα τρέξε, φύγε! φώναξε ὁ Νίλς. Δὲν ἄκουσες; Κάποιος σήκωσε τὸν κόκκορα ἐνδὸς ντουφεκιοῦ.

Σὰν ἀστραπὴ πῆδησε ὁ ἄρκουδας μακριὰ, πρόφτασε ὅμως ν' ἄρπάξῃ τὸν Νίλς ἀνάμεσα στὰ δόντια του. Δυὸ, τρεῖς πυροβολισμοὶ ἀκούστηκαν ἀπὸ πῶς, ἀλλὰ οἱ σφαῖρες σφύριξαν σ' αὐτιά του χωρὶς νὰ τὸν πληγώσουν.

Ἐνῶ ὁ Νίλς κρεμόταν ἔτσι ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ἄρκουδα, συλλογιζόταν ὅτι ποτὲ στὴ ζωὴ του δὲν εἶχε κάνει με-γαλύτερη κουταμάρα. Ἄν δὲν μιλοῦ-σε, ἡ ἄρκουδα θὰ εἶχε σκοτωθεῖ καὶ ἂν εἶχε γλυτώσει τὴ ζωὴ του. Ἀλλὰ ἦταν τόσο συνειθισμένος νὰ βοηθῇ τὰ ζῶα, πού δὲν ἔκανε χωρὶς νὰ τὸ θέλει.

Ἀφοῦ ἔτρεξε ὁ ἄρκουδας κάμποσο

μέσ' στὸ δάσος, ὑστερα στάθηκε κι' ἀ-κούμπησε τὸν Νίλς κάτω.

— Σ' εὐχαριστῶ μικρέ, τοῦ εἶπε. Ἄν δὲν ἦσουν ἐσύ, οἱ σφαῖρες θὰ μὲ πετύχαιναν καλύτερα. Γι' αὐτὸ εἶσαι ἐλεύθερος.

Καὶ λέγοντας αὐτά, ἔφυγε τρέχοντας, γιατί νόμιζε ὅτι ἄκουγε τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ σκυλιὰ πού τὸν κυνηγοῦσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄.

Η ΠΛΗΜΜΥΡΑ

Τὸ καινούργιο μαντρόσκυλο

1-2 Μαΐου

Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἔδρεχε παντοῦ ἀπ' ὅπου περνοῦσαν οἱ ἀγριόχηνες. Ὁ οὐρανὸς ἦταν σκεπασμένος μὲ βαρεῖα σύννεφα, ὁ ἀνεμος οὐρλιάζε, καὶ ἔδρε-

χε μὲ τὸ τουλούμι. Κι' οἱ ἄνθρωποι καὶ τὰ ζῶα ἐγνώριζαν πολὺ καλὰ ὅτι ἡ βροχὴ ἦταν χρήσιμη κι' ἀπαραίτη-τη γιὰ τὴν γῆ, ἀλλὰ μολαταῦτα τοὺς φαινόταν ἀνυπόφορη.

Ἀφοῦ ὅμως ἔδρεξε μιὰ μέρα ὁλό-κληρη, τὰ χιόνια ἀπ' τὰ βουνὰ κι' ἀ-πὸ τὰ δάση ἄρχισαν νὰ λιώνουν τε-λειωτικά, κι' οἱ χεῖμαρροι γέμισαν μὲ νερό. Ὅλα τὰ ρεμματάκια, τὰ ρυάκια, οἱ πηγὲς ἄρχισαν νὰ τρέχουν πρὸς τὰ κάτω, ποσοπαθώντας νὰ βροῦν μιὰ διέ-ξοδο γιὰ νὰ βγοῦν στὴ θάλασσα. Ὅλοι ὅμως οἱ ποταμοὶ πού ἔτρεχαν σ' αὐτὸ τὸ μέρος τῆς Σουηδίας, χύνονταν μὲς' στὴν λίμνη Μαίλαρ.

(Ἀκολουθεῖ)

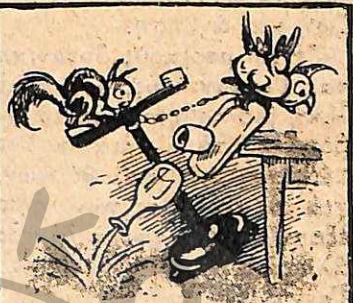
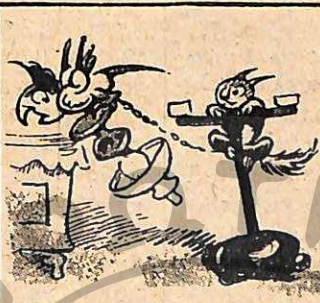
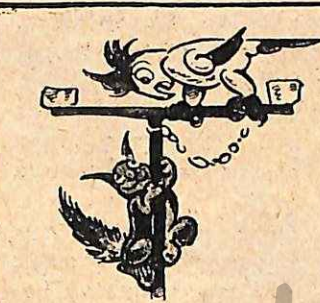
ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΡΗΝΑ ΚΙ' Η ΜΑΡΙΝΑ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Η.

Ὁ σκύουρος ἐξακολουθεῖ τὴν ἐξωφρενικὴν τροχάλα του μέσα στὸ σπίτι. Ἀπὸ τὴν κουζίνα, βρίσκεται εὐθὺς στὴν κἀμαρα τῆς κυρίας Εὐλαλίας. Καὶ πρῶτα-πρῶτα, περνώντας, ἀναποδογυρίζει τὸ καλαμάρι τοῦ γραφείου τῆς, πού τῆς κάνει θάλασσα—μαύρη θάλασσα,—τὰ χαρτιά τῆς καὶ τὸ χαλί. Ἀπὸ κεῖ τρέχει στὸ «ξύλο» τοῦ Κοκοῦ. Ὁ Κοκὸς αὐτὸς εἶναι ὁ ἀγαπημένος παπαγάλος τῆς θείας Εὐλαλίας.

Ὁλημέρα στέκεται ἡ κουινιέται στὸ «ξύλο» του, δεμένος ὅμως μὲ μιὰν ἀλυσίδα ἀπ' τὸ πόδι, ἀνάμεσα στὰ δύο κουπάκια πού ἔχουν τὸ φαί του καὶ τὸ νερό του.

Ὁ σκύουρος βοί-

σκει αὐτὸ τὸ ἀψηλὸ

ξύλο καλὸ γιὰ καταφύγιο. Καὶ σκαρφλώνει... Ὁ Κοκὸς, πού πρῶτη του φορὰ βλέπει τέτοιο ζῶο,—γάτα εἶναι; σκύλος εἶναι;—βγάζει τις φωνές καὶ πετᾷ τρομαγμένος. Μὰ καθὼς εἶναι δεμένος ἀπὸ τὸ πόδι, παίρνει μαζί του καὶ ξύλο καὶ σκύουρο κι' ὅλα!

Σὲ μιὰ στιγμή, ἡ κἀμαρα τῆς θείας Εὐλαλίας γίνεται «γῆς Μαδιάμ»! Ἀ-ναποδογυρίζεται τὸ τραπέζι μὲ τὴ μοτίλιν καὶ τὸ ποτήρι τοῦ νεροῦ. Πάει καὶ ὁ καθρέφτης τῆς τουαλέτας. Πάει καὶ τὸ ρολοῖ τοῦ τοίχου. Ὅλα τὰ συ-νεπαίρνει τὸ ξύλο τοῦ παπαγάλου μὲ τὸ σκύουρο.

Οἱ ἀλυσίδες ὅμως τῶν βαριδιῶν τοῦ ρολοιοῦ μπλέκονται μὲ τὴν ἀλυσίδα τοῦ παπαγάλου, ὁ παπαγάλος πέφτει χάμω, τὸ ξύλο πέφτει ἀπὸ πάνω-του, κι' ὁ σκύουρος κρατιέται ὅπως μπορεί πάνω στὸ ξύλο.

Κι' ὅλοι φωνάζουν: Ὁ παπαγάλος, ὁ σκύουρος καὶ... τὸ ρολοῖ ἀκόμα, πού ἐκεῖνη τὴ στιγμή τῆς καταστροφῆς τοῦ ἦρθε νὰ χτυπήσῃ τις ὄρες!

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΘΗΝΑ· ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΠΙΚΡΑΛΛΙΔΑ

Αγαπητοί μου,

Ο παλιό κι' άξεχαστό μας Κεν τρέ, ο πολὺς κατόπι Σταμ. Σταμ., μου έστειλε από τὰ Βοδενά όπου μένει τώρα, ένα γράμμα. Μιλεῖ γιὰ πράγματα πού σ' ας ενδιαφέρουν. Κι' αντί νά σ' ας γράψω ἐγὼ σήμερα ἐν' ἄλλο, τὸ ἀντιγράψω ἐδῶ δόλκερο.

Βοδενά, 21 Ιανουαρίου 1928
Φίλτατε,

Ζῶ, ἀπὸ καιροῦ, σὲ μιὰ ἐρημιὰ ἐδῶ τῶν Βοδενῶν, πολὺ ἔξω τῆς πόλεως, σ' ἓνα μεγάλο κτῆμα, ἔχοντας συντροφιά τὴν φύση, τὸν Θεό, τὰ χόρτα, τὰ λουλούδια, τὰ βότανα καὶ τὴν μεγάλη, τῶν ἀπομέρων, σιωπή.

Εἶμαι μακριὰ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους πού λέγονται πολιτισμένοι. Καταγίνονται ἐρασιτεχνικῶς εἰς τὴν κηπουρικὴν καὶ τὴν βοτανικὴν, καὶ δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε τὴ χαρὰν καὶ τὴν εὐφροσύνην πού αἰσθάνονται, ὅταν βλέπω τὰ τρυφερά φύτρα νὰ ξεπετιῶνται ἀπὸ τὴν γῆ, ἢ τίς καρδιές τῶν φυτῶν νὰ φουσκώνουν γεμάτες νεότητά, ζωὴ καὶ ἀνθήση.

Ἐχῶ μερικoὺς βοτανικοὺς ἀντλανταὺς Γερμανικοὺς, μιὰ πολὺ καλὴ Γαλλικὴ βιβλιοθήκη γιὰ τὰ χόρτα καὶ τὰ βότανα, τὰ κλαριά καὶ τὴν χλωρίδα τῶν κάμπων καὶ βουνῶν, καθὼς καὶ γιὰ τίς δουλειές τῶν κήπων καὶ τῶν ἔσοχῶν. Ἑλληνικὰ δὲν βρῆκα τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ «Φυτολογικὸ Λεξικόν» τοῦ Γενναδίου.

Ἐρῶ καὶ τὴν γλῶσσα τοῦ τόπου κι' ἔτσι κατόρθωσα κι' ἔμαθα ὅχι μόνο τὸ ὄνομα καὶ τὴν ιδιότητα, ἀλλὰ καὶ τὴν θεραπευτικὴ δύναμη κάθε φυτοῦ, καὶ τὴν ἱστορία ἢ τὸ παραμυθάκι τῆς ζωῆς του.

Δὲν μπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε μὲ ποιά τρυφερὴ παράδοση περιέβαλλε ὁ λαὸς κάθε χορταράκι ἢ λουλούδι τοῦ βουνοῦ!

Μέσα σ' αὐτές μου τίς ἀσχολίες, εἶδα τὴ συζήτησιν πού ἔγινε στὴ «Διάπλασι» γιὰ τὴν «Μολοῖστρα».

Οἱ εἰδικοί τῆς «Μεγάλης Ἑλλάδος» δὲν ἔχουν δίκιο.

Τὴν «Μολοῖστρα», (ὅπως τὴν λέτε σεις), δὲν τὴν κάνει «ἓνα εἶδος ραδικιοῦ», ἀλλὰ ἡ γνωστὴ σ' ἑλὴν τὴν Ἑλλάδα «πικραλλίδα», μὲ τὰ κίτρινα θυσσανωτὰ λουλούδια τῆς, ὅταν γεράσουν καὶ γίνονται μικρὲς λευκὲς τουλούπες σποροφόρες, πού τίς πέρνει ὁ ἀνεμὸς καὶ τίς σκορπίζει σὲ βουνὰ καὶ σὲ λαγκαθία. Οἱ Γάλλοι τὴν πικραλλίδα τὴν λένε «πισσενλί».

Μικρὲς «μολοῖστρες» (ὡς τίς πῶ κι'

ἐγὼ ἔτσι) βγάζει καὶ τὸ λουλούδι τοῦ ζωχιοῦ (τὸ ζῶχι - τοῦ ζωχιοῦ) καὶ πολὺ ἄλλα χόρτα, ὅπως καὶ τὸ «χοιροδότανο», πού τὸ κάνουν σαλάτα, μαζί μὲ ἄλλα ἀγριολάχανα, καὶ τὸ τρώνε στὴν Παλιὰ Ἑλλάδα.

Σκοπὸς ὅμως τῆς παρούσης μου εἶναι, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συζητήσεως αὐτῆς, νὰ σ' ας διηγηθῶ μιὰ ὥρα τὰ παράδοξα πού ἔχει ὁ λαὸς ἐδῶ γιὰ τὴν πικραλλίδα, τὰ κίτρινα λουλούδια τῆς καὶ τὴν «μολοῖστρα» τῆς, πού ἐδῶ τὴν λένε «μπάμπω», δηλαδὴ «γριά».

Τὴν «πικραλλίδα», ἐδῶ τὴν λένε «γχορτσάνα τρίδα» (πικραμένο βότανο) καὶ λένε ὅτι αὐτὴ ἦταν μιὰ καλὴ καὶ πονετικὴ γριά, φτωχὴ ὥσάν τὸ βούρλο στὴν ἐρημιὰ. Εἶχε κάτασπρα μαλλιά, πράσινη ποδιά κι' ἦταν σκεπασμένη μὲ ἓνα σάλι κατακίτρινο, πού ἦταν τὸ μοναδικὸ καλοκαιρινὸ καὶ χειμωνιάτικο φόρεμά τῆς καὶ τῆς φτώχειας τῆς στολίδι.

Ὅταν σταυρώσαν τὸ Χριστό, αὐτὴ, σὰν εἶδε τὴ Παναγία, τὴ μητέρα του, νὰ κλαίῃ, ἔτρεξε κοντὰ τῆς, γιὰ νὰ τὴ βοηθήσῃ καὶ νὰ τὴν παρηγορήσῃ. Τὰ δάκρυα τῆς πικραμένης μάνας ἔτρεχαν ἀπάνω στὸ κίτρινο μαντήλι τῆς καὶ τὴν πράσινη ποδιά τῆς, καὶ ἡ καλὴ ἢ «Πικραλλίδα» τὰ ἐμάζεψε, γιὰ νὰ μὴν πέσουν στὴ γῆ καὶ πατηθοῦνε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Καὶ τόσα πολλὰ ἦσαν τὰ δάκρυα τῆς Παναγίας, πού ἡ φτωχὴ γριούλα μούσκεψε, κι' ἀρρώστησε, κι' ἔπεσε νὰ πεθάνῃ.

Ἡ Παρθένα ὅμως, μόλις εἶδε τὴν ἀγάπην καὶ τὴν ἀφοσίωσιν τῆς φτωχῆς αὐτῆς γριούλας, δὲν τὴν ἀφῆκε νὰ πεθάνῃ, παρὰ τὴν ἔκανε ἓνα πράσινο χορτάρι τῶν ἀγρῶν, πού βγάζει ἀπ' τὴν καλὴν καρδιά του, λουλούδια ὅλες τίς ἡμέρες καὶ τίς ἐποχές, χρυσά, σὰν τὸ κίτρινο τὸ σάλι τῆς, καὶ τουφωτά, σὰν τὰ κρόσια ὅπου τὸ στόλιζαν.

Καὶ σὰν γερνᾶνε τὰ λουλούδια αὐτά, ἢ Παναγία δὲν ἄφησε, πάλι, τὸ ἄθωο χορτάρι νὰ πεθάνῃ... Γίνεται πὸ κάθε ἓνα τους μιὰ «μπάμπω», ἓνα κεφάλι. Μὰ τὰ γερατεῖα αὐτὰ δὲν προσμένουν τὸ θάνατο, ἀλλὰ τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἀνάστασιν. Διέταξε ἡ Παναγία τοὺς ἀνέμους νὰ πέρνουν ἀπαλὰ καὶ μαλακὰ, τοῦφα - τοῦφα ἀπὸ τὰ μαλλιά τῆς καλῆς αὐτῆς γριούλας καὶ νὰ τὴν φέρνουν μακριὰ γιὰ νὰ φυτρώσουν παντοῦ μιὰ νέα νεότητά, νέα ζωὴ, καὶ νὰ στολίσουν τὴ γῆ ἀπὸ τὰ χρυσὰ κρόσια τῶν λουλουδιῶν καὶ τὰ ζωηρὰ πράσινα τῆς Πικραλλίδας φύλλα.

Οἱ χωρικοὶ ἀκόμα λένε, ἐπεὶ τὴν φύλλα τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ γυμνίζουσι στὸν ἥλιο, πὼς εἶναι βρεγμένα ἀκόμα ἀπὸ τὰ δάκρυα τῆς Παναγίας, γιὰ

τοῦτο ἀποφεύγουν νὰ τὸ ποτίσουν...

Κ' ἀκόμα πὼς, ἐπεὶ τὴν ποτίστηκε μὲ τὸν πόνο τῆς Παρθένας, τῆς Δέσποινας τὰ δάκρυα, γιὰ τοῦτο διατήρησε ἑλὴν τὴν πίκρα τῆς Μάνας τοῦ Χριστοῦ στὴ γεύση του...

Ἄν κανεῖς ἀπὸ τοὺς **συναδέλφους μου** τῆς «Διαπλάσεως» ἔχει τὴν καλοσύνη νὰ μοῦ στείλῃ ὀνόματα φυτῶν, ὅπως τὰ λέν στὸν τόπο του, καὶ μέσα στὸ φάκελλο ἓνα φύλλο ἢ ἓνα λουλούδι τοῦ φυτοῦ, γιὰ νὰ τὰ γνωρίσω, ὅχι μόνο θὰ μὲ εὐχαριστήσῃ, ἀλλὰ θὰ τοῦ εἶμαι πρόθυμος νὰ τὸν ἐξυπηρετήσω σὲ ὅ,τι δύναμαι καὶ μοῦ ζητήσῃ.

Μὲ ἀγάπην κι' ἀφοσίωσιν

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Καὶ διὰ τὸ πιστὸν τῆς ἀντιγραφῆς,
Σὰς ἀσπάζομαι **ΠΑΙΔΩΝ**

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ 'Ιουλίου Βέρν)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ πλοίαρχος Γκάρνερ εἶχε πεῖ ὅτι θὰ ἐπιβιβάζονταν τὴ στιγμὴ πού τὸ **Σλώγι** θὰ ἐσαλπάρει. Ὅστε μονάχα ὁ πιλότος κι' ὁ μικρὸς μοῦτσος ὑποδέχθησαν τὸν Δόνιφάν καὶ τοὺς συμμαθητές του.

Ὅταν ὅμως ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ ὕπνου καὶ τὰ παιδιὰ πλάγιασαν στὶς καμπίνες, σκέφθηκε κι' ὁ πιλότος πὼς μπορούσε νὰ βγῇ, γιὰ νὰ νταμώσῃ τοὺς ἄλλους ναῦτες σὲ καμμιὰ ταβέρνα τοῦ λιμανιοῦ. Βγῆκε πραγματικῶς, τοὺς βρῆκε κι' ἔμεινε μαζί τους ὡς τὰ μεσάνυχτα. Στὸ ἀναμεταξύ, κατέδρασε κι' ὁ μοῦτσος στὸ πόστο του νὰ κοιμηθῇ.

Ἀλλὰ τί συνέβη ἐνῶ τὰ παιδιὰ κοιμόνταν; Πιθανότατα, αὐτὸ δὲν θὰ τὸ μάθαινε ποτὲ κανένας. Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι τὰ πηλαμάρια πού κρατοῦσαν τὸ πλοῖο δεμένον στὸ λιμενοδραχίονα, λύθηκαν, εἴτε ἀπὸ ἀμέλεια, εἴτε ἀπὸ κακοδουλίαν...

Σκοτάδι πυκνὸ βροσίλευε στὴ θάλασσα, ὁ ἀπὸγειος ἀνεμὸς φυσοῦσε σφοδρὸς καὶ τὸ πλοῖο ἄρχισε νὰ τρέχῃ ὀλοταχῶς στ' ἀνοιχτά, ἔξω κι' ἔξω ἀπ' τὸ λιμάνι!

Ὅταν ξύπνησε ὁ μοῦτσος, αἰσθάνθηκε τὸ κοῦνημα τοῦ πλοίου, ἀπόρησε πολὺ γι' αὐτό, — δὲν ἦταν πιά δεμένο; — κι' ἀνέβηκε γρήγορα - γρήγορα στὸ κατὰστρωμα. Ἐκεῖ βεβαιώθηκε ὅτι τὸ **Σλώγι**, πρὸς αὐτό, ἀπὸ τὰ κύματα, ἔπλεε μονάχο του!

Τρομαγμένοι, ὁ μοῦτσος ἔδραλε τίς φωνὲς κι' ἀμέσως ὁ Γόρδων, ὁ Μπριάν, ὁ Δόνιφάν κι' ἄλλοι ἀναπήδησαν ἀπὸ τὰ κρεβάτια τους φωνάζοντας βοήθεια.

Τὰ δυστυχισμένα παιδιὰ δὲν ἔδλεπαν πιά τὰ φῶτα τοῦ λιμανιοῦ, γιὰ τὸ πλοῖο εἶχε ἀπομακρυνθῆ ἑστὶα μίλλια.

Στὴν ἀρχή, κατὰ συμβουλή τοῦ Μπριάν πού τὴν ἐπιδοκίμασε καὶ ὁ μοῦτσος, τὰ παιδιὰ προσπάθησαν νὰ δέσουν ἓνα πανί σὲ τρόπο ὥστε νὰ γυρίσουν στὸ λιμάνι. Ἀλλὰ τὰ κατάφεραν τόσο ἄσχημα, — ἔ, δὲν ἦταν καὶ τόσο εὐκολὴ δουλειά, — ὥστε τὸ πλοῖο, ἀντὶ νὰ γυρίσῃ, ἐξακολούθησε νὰ τρέχῃ μπροστὰ μὲ μεγαλύτερη ἀκόμα ταχύτητα. Καὶ σὲ λίγο βρισκόταν πολλὰ μίλλια μακριὰ ἀπὸ τὴ Νέα Ζηλανδία.

Φαντάζεται καθένας τὴ δεινὴ θέσιν τῶν παιδιῶν. Καμμιὰ βοήθεια δὲν περιμέναν πιά ἀπὸ τὴν ξηρά. Κι' ἂν ἀκόμα ξεκινούσε κανένα ἄλλο πλοῖο ἀπὸ τὸ λιμάνι, θὰ περνοῦσαν πολλὲς ὥρες γιὰ νὰ φτάσῃ τὸ **Σλώγι** κι' ἔπειτα, πὼς θὰ τῷ ἔλεπε μέσα στὸ πυκνὸ ἐκεῖνο σκοτάδι; Αὐτὸ δὲν ἔβλεπαν εὐκολο οὔτε ὅταν θὰ ξημέρωνε. Ὁ ὠκεανὸς εἶναι τόσο μεγάλος!

Τὰ παιδιὰ, μονάχα, θὰ μπορούσαν νὰ κάμουν τίποτε γιὰ τὴ σωτηρίαν τους;

Μιὰ μόνο ἐλπίδα ἔμενε: νὰ παντήσουν κανένα πλοῖο πού νὰ διευθύνεται πρὸς τὴ Νέα Ζηλανδία. Καὶ μὲ τὴν ἐλπίδα αὐτὴ, ὁ Μόκος σήκωσε ἓνα φανάρι στὴν κορυφὴ τοῦ μεγάλου καταρτιοῦ.

Τὰ μικρότερα παιδιὰ, ἐπειδὴ ὁ θόρυβος δὲν τὰ εἶχε ξυπνήσει, οἱ μεγάλοι ἔκριναν καλὸ νὰ τάφήσουν νὰ κοιμούνται. Γιατὶ ἂν ἦταν ξυπνά, θὰ ἔφερναν μεγάλο ἐμπόδιο μὲ τὸ φόβο καὶ τὰ κλάματα τους.

Ὅσο πολλὲς καὶ μεγάλες προσπάθειες ἔγιναν γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃ τὸ πλοῖο στὴν εὐθείαν τοῦ κάκου ὅμως, γιὰτὶ κάθε τόσο ξέφευγε κι' ἔκλινε πρὸς ἀνατολικά.

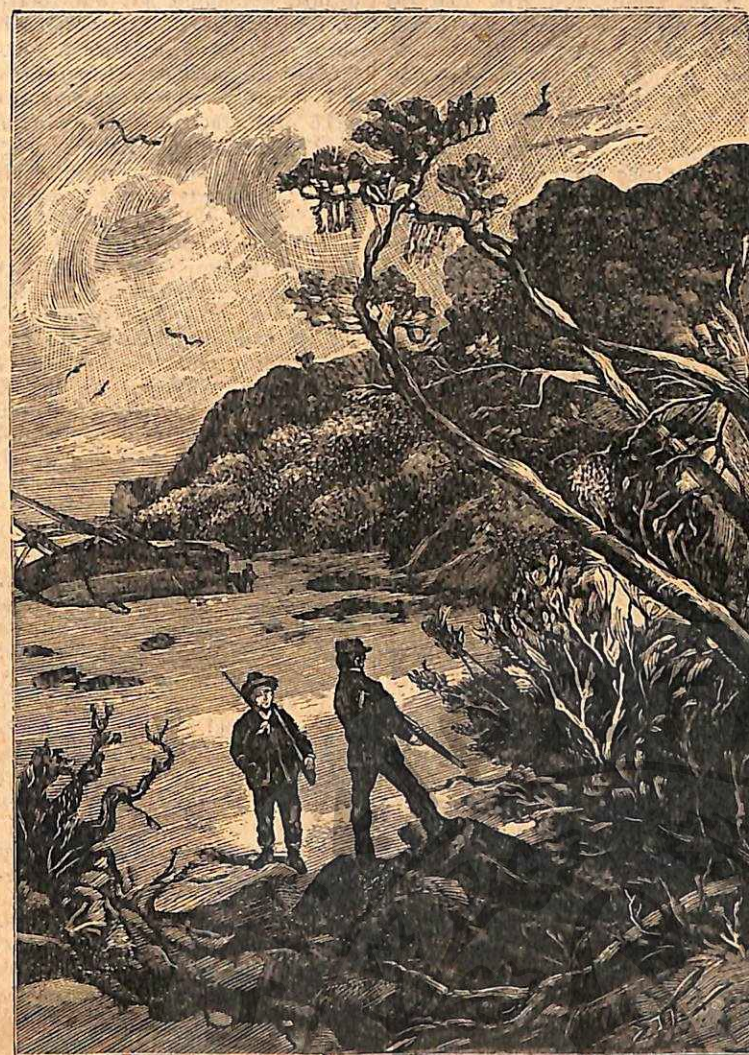
Ἀξαφνὰ, σὲ ἀπόστασιν δυὸ - τριῶν μιλίων, φάνηκε φῶς. Ἦταν φῶς ἄσπρο στὴν κορυφὴ καταρτιοῦ, σημάδι πλοίου πού ταξίδευε. Σὲ λίγο φάνηκαν ἄλλα δυὸ φῶτα, ἓνα κόκκινο κι' ἓνα πράσινο. Κι' ἐπεὶ καὶ τὰ δυὸ φαίνονταν μαζί, ἦταν σημάδι πὼς τὸ πλοῖο ἔρχετο ἴσια πρὸς τὸ **Σλώγι**.

Ἀλλὰ τοῦ κάκου τὰ παιδιὰ ἄρχισαν νὰ φωνάζουν. Ὁ θόρυβος τῶν φοβερῶν κυμάτων, ὁ κρότος τῆς μηχανῆς τοῦ ἄλλου πλοίου καὶ τὸ μουγκρὸ τοῦ ἀνέμου σκέπαζαν κι' ἐπινεγαν

τίς φωνὲς τῶν δυστυχισμένων παιδιῶν.

Θὰ πῆτε: Καλὰ δὲν τοὺς ἀκούγαν, δὲν ἔδλεπαν ὅμως τὸ φανάρι στὴν κορυφὴ τοῦ καταρτιοῦ; Ναί, ἀλλὰ δυστυχῶς φανάρι δὲν ὑπῆρχε πιά. Ὁ ἀνεμὸς τὸ εἶχε ἀποσπάσει ἀπὸ τὸ ξύλο τοῦ καὶ τὸ εἶχε ρίξει στὴ θάλασσα.

Ἔτσι τὸ **Σλώγι**, σκοτεινὸ, δὲν φαίνονταν μέσα στὸ σκοτάδι τοῦ ὠκεανοῦ καὶ τῷ ἄλλο πλοῖο, πού ἔρχετο μὲ ταχύτητα δώδεκα μιλίων τὴν ὥρα, ἔπεσε ἀπάνω του!

«Ἐτρεξαν στὴν ἐισοδὸ τοῦ δάσους...»

Τὸ **Σλώγι** βέβαια θὰ βούλιαζε ἂν χτυπιόταν ἀπὸ τὸ πλάι· ἀλλὰ ἡ σύγκρουση ἔγινε μόνο στὴν πρύμνη καὶ δὲν προξένησε ζημία παρὰ στὸν ἄδρακα τοῦ πλοίου μὲ τὴν ἐπιγραφή. Οὔτε τὸ βαπόρι, φυσικὰ, ἔπαθε τίποτα. Κι' ἐξακολούθησε τὸ δρόμο του.

Πολλὲς φορές, οἱ πλοίαρχοι δὲν σκοτίζονται νὰ βοηθήσουν ἓνα πλοῖο πού τὸ τρακάρησαν. Κι' ἡ ἀδιαφορία τους εἶναι βέβαια ἐγκληματικὴ κι' ἀσυγχώρητη. Στὴν περίστασιν αὐτὴ ὅμως, τὸ πιθανότερο εἶναι πὼς δὲν κατάλαβαν ἀπὸ τὸ βαπόρι τὴ σύγκρουσιν μ' ἓνα ἐλαφρὸ ἱστιοφόρο σὰν τὸ **Σλώγι**,

πού οὔτε καν τὸ εἶδαν μέσα στὸ πυκνὸ σκοτάδι.

Τὸ **Σλώγι**, μετὰ τὴν σύγκρουση, ἐξακολούθησε νὰ παρασύρεται ἀπὸ τὰ κύματα κι' ἀπὸ τὸν ἀνεμὸ. Κι' ὅταν ξημέρωσε, βρέθηκε μέσα σὲ μιὰν ἀπειραντὴ ἐρημιὰ. Τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ Εἰρηνικοῦ ἦταν ἐρημο, γιὰτὶ τὰ πλοῖα πού πήγαιναν ἀπὸ τὴν Ἀμερικὴ στὴν Αὐστράλια ἢ, ἀντίθετα, ἀπὸ τὴν Αὐστράλια στὴν Ἀμερικὴ, ἀκολουθοῦσαν τότε ἄλλο δρόμο, μεσημερινότερα ἢ βορειότερα κατὰ προτίμησιν.

Γι' αὐτὸ τὸ **Σλώγι** δὲν ἀπάντησε ἄλλο πλοῖο.

Κι' ἦλθε πάλι ἡ νύχτα, χειρότερη ἀπὸ τὴν ἡμέρα· γιὰτὶ ναὶ μὲν ὁ ἀνεμὸς ἔπαυε κατὰ διαλείμματα, ἐξακολουθοῦσε ὅμως νὰ πνέῃ πάντα ἀπὸ τὰ δυτικά. Πόσο θὰ βαστούσε αὐτὸ τὸ κακό, οὔτε ὁ Μπριάν μπορούσε νὰ φαντασθῇ, οὔτε κανένας ἀπὸ τοὺς συντρόφους του. Τοῦ κάκου προσπαθοῦσαν, μὲ διαφόρους χειρισμούς, νὰ κάμουν τὸ πλοῖο νὰ γυρίσῃ πρὸς τὴ Νέα Ζηλανδία. Οὔτε τίς ἀπαιτούμενες γνώσεις εἶχαν, οὔτε καὶ τίς δυνάμεις νὰ προσθέσουν πανιά. Εἶναι ἀλήθεια πὼς ὁ Μπριάν, μὲ τίς λίγες γνώσεις πού εἶχε, κατόρθωνε ἐπωσδῆποτε νὰ κρατῇ τὸ πλοῖο στὴν εὐθείαν. Καὶ γι' αὐτὸ μάλιστα εἶχ' ἐπιβληθῇ στὰλλα παιδιὰ, καὶ στὸν Δόνιφάν ἀκόμα. Ἀλλὰ τίποτε περισσότερο. Τὸ **Σλώγι** δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ φεύγῃ, νὰπομακρυνεῖται, νὰ χάνεται...

Ὁ Μπριάν, αὐπνὸς νύχτα μέρα, δὲν παραμέλησε οὔτε νὰ ρίξῃ στὴ θάλασσα μποτίλλιες, πού εἶχαν μέσα σημεῖωμα γιὰ τὴν κατάσταση τοῦ **Σλώγι**. Δὲν ἐλπίζε βέ-

βαια μεγάλα πράγματα ἀπ' αὐτό, τὸ ἔκανε ὅμως γιὰ νὰ ἔχῃ ἡσυχία τὴ συνείδησίν του πὼς ἔκανε ὅ,τι μπορούσε. Τὶ ἀπέγινε τὸ ἀκυβέρνητο πλοῖο, τὸ ξέρουμε πιά: Σὲ λίγες ἡμέρες σηκώθηκε μιὰ μεγάλη καὶ φοβερὴ τρικυμία πού βρόσταξε δυὸ ἐβδομάδες. Τὸ **Σλώγι**, ἀφοῦ χίλιες φορές κινδύνευσε νὰ καταστρεφθῇ, ἐπιτέλους ἐκάθησε σὲ μιὰν ἀγνωστὴ γῆ τοῦ Εἰρηνικοῦ.

Ποιά θὰ ἦταν τώρα ἡ τύχη τῶν μικρῶν ναυαγῶν; Ἀπὸ ποῦ θὰ τοὺς ἐρχόταν βοήθεια;

(Ἀκολουθεῖ)

Μετάφρ. Π. Ι. Φ. καὶ Γρ. Ξ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΔΕΙΛΙΝΟ

Τη στράτα, —τόρα σκόλασαν
ἀπ' τῆ δουλειά, —περνοῦνε
χωριάτες, τὰ βραδυπόδα
κρατώντας, νὰ τὰ πάνε
σὸ σκοτεινὸ τοὺς τὸ κελλὶ
καὶ τραγουδᾶν ἀγῶλι.

Νότες ὁ ἀγέρας δέχεται
κι' ὀλοῦθε τίς γυρνάει.
Χτυπᾶν στ' αὐτιά γλυκὴν
τὸ αἰσθηματος καθρέφτες,
τραγουδῇ θεῖο τῆς καρδιάς
ποὺ πάει νὰ ξεποστῇ.

Παρεῖα παιδιὰ λερόχρωμα
κάθονται στὰ περσουλία,
κι' οἱ κότες λιανοβόσκοντας
πάνε νὰ σαλαβοῦσουν.
Πιὸ κεῖ χαρούμενη λαλιά
καὶ συγαλιά πὶδ πέρα.

Νύχτωσε καὶ κλειστήκανε
στὰ σπίτια τῶν ὁ ἀνθρώποι.
Γλυκεῖα ὥρα ἀνάπαυσης. Ἡ φύ-
ση σῶπασε. Μονάχα
κανένα γαῦγισμα σκυλιοῦ
καὶ τοῦ νεροῦ ποὺ τρέχει,

Τὸ ρυθμικὸ κι' ἀτάραχο
τραγουδῇ μέσ' στὴ νύχτα,
ἡ κάποιον γιῶν τὰ χαρο
τὸ κούκου δὲν κοιμούνται.
Πιστὴ καλὴ τῆς συντροφιάς
καὶ μιὰ ζωὴ τὸνέρου.

Ἄνθος τῆς Ἀνδρό

ΑΝΑΛΑΜΠΕΣ

Εἶναι σήμερα τὰ σύννεφα κά-
τασπρα καὶ μοιάζουνε σὺν μαλλὶ
πάλαιον, νεμέριον ἀπὸ χέλια τε-
χνητρὸς νέστρας.

Καὶ τί δὲ θυμίζουνε τᾶσπρα
συννεφάκια πάνω στ' ἀπειρο γα-
λανὸ στερέωμα;

Μέρα τοῦ Ὁκτώβριος, τῆς κάρ-
διάς τοῦ γινώσκου, γλυκεῖα,
μὰς θυμίζει τὴν παροιμίαν «τ'
Ἀη Δημήτριε τὰ καλοκαιράκια».
Στὸν ἀντικρινὸ κῆπο βλέπω τὴν
πρασινάδα τῶν ἀγριόχορτων πό-
σο ὁμορφὴ εἶναι! καὶ πόσοι τῇ
λένε ἄσκημη!

—Τὶ ὥραϊος ποὺ θάταν ὁ κῆ-
πος μὲ τριαντάφυλλα, κι' ἄλλα
ὁμορφα, λουλούδια, λένε. Τώρα
γίνεκε ἀγριόκαμπος.

Κι' ὅμως! Δὲν μποροῦνε αὐτοὶ
νὰ νοιώσουν τὴν ὁμορφίαν ποὺ ἡ
φύση ἡ παντοδύναμη τὴν ἔκαμε
μόνη, κατὰμονη, χωρὶς τὴν ἐπέμ-
βαση ἀνθρώπων χερσιῶν.

Σοφὸς ὁ ἀνθρώπος, σοφώτατη
ἡ φύση.
Εἶναι σοφός, γιατί κατόρθωσε,
κλέβοντας τὴν ὁμορφίαν τῆς, νὰ
τὴν πασαλειψῇ μὲ διάφορα φτια-
σμένα τιποτένια στὴν οὐσία ἀλλὰ
ὑπερόχα στὰ μάτια, τῶν ὁποίων ἡ
οὐσία δὲν συγγενεῖται μὲ τὴ γνῶ-
ση. Κι' εἶσι νὰ τὴν κάμῃ γιὰ
τοὺς περισσότερον ἀνθρώπων ἀπ'
τὸ πρωτότυπο, ποῦνοι ἡ πραγμα-
τικὴ εἰκόνα τοῦ ὥραϊου.

Φῶτος Δάμνη

ΓΙΑΓΙΑ

Νά την κεῖ δὲ ἡ πολυθρόνα
σου, γιαγιά. Σὲ μιὰ γωνιά μένει
ἀδειανὴ καὶ ἄψυχη. Δὲν τὴν πε-
ριτριγυρίζουν τώρα πιά τὰ μαζι-
λαράκια τὰ μάλακα, τὰ πουπου-
λένια, ποὺ σοῦ ἔβανα ἐγὼ γύρο
σοῦ διὰν καθόσουσα. Εἶναι ἐστὶ
δὲ ἀδεῖα σὰ σκελετωμένη. Σὰ
νάσαι ἐνὶ τῇ ἰδίᾳ καὶ ἔχεις τυλί-
ξει τὰ χέρια σου στὰ δυὸ καὶ
ἔχεις γύρει τὸ κεφάλι πονεμένα.
Πάει, γιαγιά, μὰς ἐφυγες. Δὲ
ἔχεις ἀκούσει πιά τὴ σιγανὴ καὶ γλυ-
κὴ φωνή σου, δὲ θὰ νιώσω κα-
νένα χᾶδι στὰ μαλλιά ἀπὸ τὰδυ-
νατισμένα σου δάχτυλα. Ὡ, για-
γιά, νάξερεις πόσο ἄλλαξε ἡ ζωὴ
μου ἀπὸ τότε ποὺ σ' ἔχασα. Κάτι
βαρὺ καὶ ἀνεπίπτο αἰσθάνουμαι
τόρα στὴν καρδιά μου, κάτι θο-
λῶναι τὰ μάτια μου καὶ μὴ ζα-
ρῶναι τὸ πρόσωπο. Γι' νάσαι ἄ-
ραγε; Πόση σκοτεινιά γύρο μου,
πόση μαυρίλα μέσα μου, πόσο
βαρὺ νιώθω τὸ κεφάλι μου ἀπὸ
τότε ποὺ ἄφηρες ἀδειανὴ τὴν πο-
λυθρόνα σου, γιαγιά!.. Πῶς νὰ
τὸ ἐξηγήσω; Μούρχεται σὸ νοῦ
ἡ ζωὴ μου τότες ποὺ σὲ εἶχα
κοντὰ μου. Πόσο ἀναλαφρὴ ἔ-
γινωθα, πόσο πρόσχαρη καὶ ἑ-
γνιαστή, καὶ πόσο παιδί. Ἀχ,
ναί, πόσο παιδί ἐγινωθα ὅταν σ'
εἶχα! Ἐλεγα «γιαγιά» καὶ ἡ
ψυχὴ μου πλημμύριζε παιδικὴ ἀ-
φελία. Ἄν σ' ἔχανα μικρὴ—
τόσο δὲ μικράκι—ἡ λύπη μου δὲ
θάταν τόσο μεγάλη, ἴσως κιό-
λας νὰ μὴ τόνιωθα καθόλου.
Ὡ, μὰ τότε, γιαγιά μου, πόσο
βαθιά μὲ πίκρανες ποὺ μοῦφυ-
γες!..

Θυμᾶσαι, γιαγιά μου—μ' ἄ-
κουξ, ἔ; ὦ, ναί, σὲ αἰσθάνουμαι
κοντὰ μου τώρα δὲ, —ποῦ ἐρχό-
μουνα πάντα σὲ σένα γιὰ νὰ πῶ
τίς χαρὲς μου καὶ τίς πίκρες μου
καὶ τὰ παραπόνά μου καὶ τὰ
παιχνίδια μου... Μονάχα σὺ
μ' ἀκούγεις πάντα ἀκούραστη καὶ
χαμογελοῦσες καὶ μούλεγες καὶ
γνώμεις, ὅχι σὰ συμφορὴ ἢ σὰ
μαλώματα, μὰ εἶσι, σὰ νὰ συζη-
τοῦσες μὲ μιὰ φιλενάδα σου. Μὲ
οὐς ἄλλους δὲν μποροῦσα νὰ
κουβεντιάσω ποτὲ εἶσι, τοὺς θεω-
ροῦσα πολλὴ μεγάλους καὶ σοβα-
ροὺς—κι' ἄς ἦσαν παιδιά σου—
καὶ δὲν μποροῦσαν νὰ μὲ καταλά-
βουν. Μονάχα σὺ ἐμπαινες μέσα
στὴν ψυχὴ μου. Κι' ὅταν μ' ἔβλε-
πες λυπημένη, καὶ παικτικὴν μὲ
ψαχούλενες τὰ μαλλιά χαμογε-
λῶντας, μούλεγες τοῦ κόσμου τίς
ἱστορίες, τραγικὰς, κομικὰς, ἀλη-
θινὰς,—καὶ τί δὲν εἶχαν δεῖ τὰ
μάτια σου, ἔλεγες,—καὶ σκοποῦ-
σες κάθε στενοχώρια ἀπὸ μέσα
μου.

Θυμᾶσαι ποὺ κάποτε, ὅταν μὲ
μάλωσε ἡ μαμὰ μὴ μέρα ποὺ
ἔλειπαν ὅλοι ἀπ' τὸ σπίτι καὶ γὼ
εἶχα ἀφίσει τὸ φαί καὶ κήνη—
ἀφροῦ διάβαζα καὶ τὸ ἔξεχασα—
καὶ μὲ εἶπε ἡ μαμὰ σὺν ἡρθε,

ἀνάμεσα στὰ μαλώματά της, πῶς
«στὴν ἡλικία σου ἡμουν καὶ μητέ-
ρα», ἐγὼ ἦρθα παραπονεμένη σὲ
σένα, γιαγιά μου! Καὶ σοῦ τό-
πα. Παραξευτέθηκες τόσο, ἀλή-
θεια! «Μπᾶ, παιδάκι μου, μὴν ἄ-
κουξ». Ἄλλοι καιροὶ ἦσαν τότε...

Πάντα ἐρχόμουνα καὶ καθό-
μουνα πλάι σου, ἡ σ' ἐνα μαζιλα-
ράκι μπρὸς στὰ γονατά σου, μὲ
χαίδευες πρῶτα, μὲ φιλοῦσες καὶ
μούλεγες χίλια δυὸ πράματα. Σοῦ
δειχνα πάντα ἐγὼ τοῦ ἐλέγχους
μου καὶ πλημμύριζες τότε χαρὰ
γιὰ τίς προόδους μου. «Μπαρῶ,
μικρὸ μου!.. Καὶ τὴν μέρα, θυ-
μᾶμαι, ποὺ ἦρθα καὶ σοῦ εἰδεῖσα
τὸ ἀπολυτήριό μου, τί χαρὰ κά-
ναμε μαζὶ! Μοῦ χαίδευες τὰ μαλ-
λιά καὶ μὲ φιλοῦσες εὐτυχισμένη
καὶ κοίταζες νὰ διακρίνεις τὸν
καλὸ μου βαθμό. Καὶ ἀνάμεσα
στάλλα συλλάβισα καὶ γὼ μαζὶ
σου τοῦτο: «καὶ... τῆς... εἰς
τὸ... Πανεπιστήμιον... φοιτῇ
σεως...» Χι χι! Καὶ σκάσαμε καὶ
οἱ δυὸ στὰ γέλια γιὰ τὸ πολὺ κο-
μικὸν πράμα τοῦ διαβάσαμε. Ἐσὺ
χωρὶς ἄλλο συλλογίστηκες: «Εἰ-
ναι δυνατό, καλὲ; Στὸ Πανεπιστή-
μιον αὐτὸ τὸ μικροῦλι;» Μὰ καὶ
γὼ τὸ ἴδιο συλλογίστηκα κείνη
τῇ στιγμῇ. Ἐχῶσα τὸ κεφάλι
μου μέσα στὰ γονατά σου καὶ
στὰ τρεμουλιασμένα χέρια σου
καὶ σοῦ εἶπα νὰ πῆς ἕνα παρα-
μυθί, ἐκεῖνο μὲ τὸ βασιλόπουλο
ποὺ νίκησε τὸ τρικέφαλο φίδι...
Αἰσθανόμουνα τόσο μικρὴ κοντὰ
σου, γιαγιά!

Μικρὴ ἀκόμα καὶ τὴ μέρα ποὺ
ἦρθα καὶ σοῦ ἀνήγγειλα γελόν-
τας «καὶ τότε, γιαγιά, εἶμαι τε-
λειοφορτὴ πιά. Δὲ θ' ἀρρήσω νὰ
πάρω καὶ διπλώμα...» —«Μπᾶ,
μικροῦλα μου! Πότε πέρασε κιό-
λας ὁ καιρὸς! Μοῦ φαίνεται πῶς
ἦταν χῆτες ποὺ διάβαζες τάλα-
ρητάρη σου πάνω στὰ γονατά
μου...» Ὡ, ναί! Μὰ τί μὲ πεί-
ραζε μένα; Κανέναν τίλος, καμ-
μιὰ πρόδοος δὲ μ' ἄλλαξε τὴν
παιδικὴν μου ψυχὴ. Ὅσο εἶχα
σένα κοντὰ μου, ἡμουν ἡ μι-
κροῦλα σου, ποὺ «ἐρρίξε τόσο
μπόδι, καλὲ, ἡ μικρὴ σου Μαρία!»

Γιαγιά, καὶ τώρα μοῦφυγες δὲ
σ' ἔχω κοντὰ μου! Στὴ μεγάλῃ
τούτῃ θλῆψη ποῖς θὰ μὲ παρη-
γορήσει τώρα; «Γιαγιά» δὲ θὰ
προφέρω πιά. Καὶ τὰ παλαιὰ
θητὰ κείνα τὰ τραγικὰ καὶ ὁμορφα
ποὺ τὰ ζητοῦσε περισσότερο ἡ
ψυχὴ μου τώρα ποὺ ἡμουν με-
γάλῃ, δὲ θὰ τὰ ἐξανακούσω ἀπὸ
σένος. Γιαγιά, ἡ «μικροῦλα σου»
πῆθανε! Στὴ θέσθ της εἶναι μιὰ
κοπέλα σοβαρὴ, λυπημένη. Δὲ
θὰ ἐξανακάνει πιά τρέλες καὶ
παιχνίδια, γιατί δὲ θὰ βρῇ πον-
θενὰ σύμμαχο, καμμιὰ ἐπιδοκι-
μασία, κανένα εὐτυχισμένο χα-
μόγελο, μὰ θ' ἰντιμώσει ταῦ-
στηρὰ καὶ εἰρωνικὰ βλέμματα
τῶν μεγάλων. Μοῦφυγες, γιαγιά,
καὶ γὼ μεγάλωσα ἀπότομα. Πῆρα
ὅλες τίς πίκρες, τίς ἐγνοίεες καὶ
τίς φροντίδες ποὺ πρέπει νάχει
μὲ «κοπέλα τῆς ἡλικίας μου».
Νάβλεπες, γιαγιά, πόσο τρομα-
χτικὰ μεγάλωσα τότε! Μαζὶ μὲ
τὸ σβῆσιμο τὸ δικό σου ἐσβύσε

καὶ τὸ παιδί ἀπὸ μέσα μου. Ὡ
καὶ ζαρωματιὲς διακρίνω κά-
τ' ἀπ' τὰ μάτια μου. Σάμπως φε-
γοντας νὰ στάλαξες μέσα μου
κάτι ἀπὸ τὴ γέφυρ πνοῆς σου!..
Βασίλισσα στίς Παπαρούνες

ΚΑΠΟΙΕΣ ΕΣΠΕΡΕΣ

Εἶναι ἄλλοτινὲς ἡμέρες
ποὺ ποτὲ δὲ λημονιοῦνται.
Εἶναι καὶ μουντὲς ἐσπέρες
ποὺ μὲ θλίψη ἀναπολοῦνται.

Κι' εἶναι στίς τεφρὲς ἐσπέρες,
εἶναι βήματα κομμένα
ποὺ δὲ σβῆσαν, μολονότι
βούλιαξαν στὰ περασμένα
καὶ τὰ θάψαν ἄλλοι κρότοι.

Εἶναι πάλι σιλουέτες
ποὺ γυαλὸ-γυαλὸ τραβοῦν,
κι' εἶναι ἴσιες, κι' εἶναι σκέτες
δὲ μιλοῦνε κι' ἀνιοῦν.

Εἶναι πίσω ἕνα γεφύρι
κι' ἕνας κάβος πέρα-κει,
κι' ἡ ψυχὴ ζητάει νὰ γύρει
κάπου καὶ νὰ ξεπαιστεί,

κι' ἡ ψυχὴ ζητάει νὰ γύρει
κάπου καὶ νὰ ξεπαιστεί,
ὡς τὰ σκόνη νὰ τὴ σῶρει
κάποιος ποὺ νὰ τὴν ποιεῖ

τραβηγμένη, ὅμοια μὲ φύκι
ποὺ τὸ κυματὰκι φέρνει
καὶ κολλάει σ' ἕνα χάλκι,
δίχως πιά ν' ἀνεμοδέρνει.

Εἶναι ἄλλοτινὲς ἡμέρες
ποὺ ποτὲ δὲ λημονιοῦνται.
Εἶναι καὶ μουντὲς ἐσπέρες
ποὺ μὲ θλίψη ἀναπολοῦνται.

Κι' εἶναι στίς τεφρὲς ἐσπέρες,
εἶναι βήματα κομμένα
ποὺ δὲ σβῆσαν, μολονότι
βούλιαξαν στὰ περασμένα
καὶ τὰ θάψαν ἄλλοι κρότοι.

Εἶναι πάλι σιλουέτες
ποὺ γυαλὸ-γυαλὸ τραβοῦν,
κι' εἶναι ἴσιες, κι' εἶναι σκέτες
δὲ μιλοῦνε, κι' ἀνιοῦν.

Κι' εἶν' ἀκόμα ἕνα βιβλίον
μ' ἕνα λουλούδι ξερό.
κάποια θύμηση, ἐν' ἀντίο,
κι' ἀπὸ κείνο τὸν καιρό.

Μανντόφ

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Γιώργος λέγει μικροπρε-
πειες ἡ μαμὰ του τὸν παρη-
τηρεῖ:

—Γιώργε, πρέπει νὰ κρατῇς
καὶ τὴ θέσθ σου!

Κι' ὁ Γιώργος πιάει... τὴν
καρέκλα του κι' ἐξακολουθεῖ!

Χιονισμένο Πῆλο

Ξυπνοῦν τὸν Τάκη.
—Ὑπνάει! Γιατί κοιμάσαι
τόσες ὥρες;

Κι' ὁ Τάκης:
—Ἀχ, ἦταν τόσο μεγάλο τὸ
νεῖρο ποὺ ἔβλεπα! Πῶς θὰ τὰ
φίνα στὴ μέση; Ἰσπανόλα

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

ΑΠΟ 1ης Δεκεμβρίου ἡ
Διάπλασις εἰσῆλθε εἰς τὸ
50ὸν ἔτος τῆς.

Ὅσοι ἐκράτησαν τὰ στα-
λέντα πέντε πρῶτα φύλλα
τοῦ Δεκεμβρίου, θεωροῦν-
ται συνδρομηταὶ καὶ παρα-
καλοῦνται νὰνανεώσουν τὸ
ταχύτερον τὴν λήξασαν συν-
δρομήν των.

Ὅσοι θέλουν νὰ διατηρήσουν
τὸ ψευδώνυμον ποὺ εἶχαν στὸ
1927, πρέπει νὰ τὸ ἀνανεώ-
σουν τὸ ταχύτερον διὰ τὸ 1928.
Ἰδοὶ κατὰ τὸν κανονισμόν τῶν
ψευδωνύμων ὅσα δὲν ἀνανεώθη-
σαν μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου
τὰ θεωρῶ ἐλεύθερα καὶ τὰ δίδω
τὸν πρῶτον ζητοῦντα.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθήναι, 38 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 27 Ιανουαρίου 1928.

ΣΤΗ σημερινῇ Ἀθηναϊκῇ Ἐπι-
τολῇ, ὁ κ. Σταμ. Σταμ. σὰς γυ-
ναεῖ φυτολογικὲς πληροφορίες.
Ὅσοι ἔχετε νὰ τοῦ δώσετε, μπο-
ρεῖτε νὰ τοῦ γράψετε ἀπευθεὶς:
Σταμ. Σταματίου, πρῶτην νο-
τὴν ἑστία, Βοδενά, Μκεδονίας. Καὶ
ἐσὺχαριστῇ πολλὸ τὸ παλὺ
καὶ Κεντρί, νὰ λάβῃ γράμματα
ἀπὸ σημερινὰ Διαπλασδόπουλα.

Σωστὰ τὸ μάντιψ, Γενναῖα
Σπάρτη: Αὐτοὶ ποὺ μὲ κατηγο-
ροῦν στὰ περιοδικὰ των, δὲν πι-
στεύουν οὐτε οἱ ἴδιοι αὐτὰ ποὺ
γράφουν. Τὰ γράφουν γιὰ τὸ συμ-
πῆρο τους, γιὰ νὰ ἐλεύθουν συν-
δρομητὰς. Ἐνα τέτοιο περιοδικὸν
ἐγὼ ἔγραψα ἐνὶ τῇ Διαπλασίᾳ εἰ-
ναι... μαλλιαρὸ! Κι' ὅμως καὶ
τὸ ἴδιο αὐτὸ τὸ περιοδικὸν γρά-
φει στὴν ἀπλὴ γλῶσσα, τὴν δη-
μοτικὴν ποὺ μεταχειρίζομαι κι'
ἐγὼ. Ἄλλο ζήτημα ἂν γράφῃ ἄ-
νοητος. Ἡ γλῶσσα, βλέπεις, εἶναι
ἕνα ὄργανον. Καὶ στὴν ἴδια γλῶσσα
μπορεῖ νὰ γραφοῦν τὰ ὥραιότερα
καὶ τὰ σπουδαιότερα πράγματα.

Ἡ Καίρινα παραπονιέται πῶς
δὲν μόνον ἀπάντησαν στὴν αἰτή-
σιν της καὶ τῆς ἐστειλαν εἰκόνας ἀρ-
χαιὰς τέχνης καὶ ἱστορίας: ἡ Ἀ-
λόη Πικροῦ κι' ἡ Ἐλένη Πεντα-
ράκη. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τῆς
στελνοῦν κι' ἄλλοι; Ἡ Καίρινα
εἶναι πολὺ καλὸ κορίτσι καὶ κα-
λένας ποὺ θὰ τῆς στείλῃ, μπορεῖ νὰ
εἶναι βέβαιος πῶς θὰ λάβῃ τὸ ἀν-
τάλλαγμα ποὺ ὑποσχέθηκε μὲ τὴν
Ἀγγελά της.

Ἐσχαριστᾷ, Φαέθων, γιὰ τίς ὡ-
ραίες εὐχὰς καὶ χαίρω ποὺ σοῦ ἄ-
ρεσαν τόσο τὰ ἐφεσινὰ μυθιστο-
ρήματα, (αὐτὰ ποὺ ἔκαμαν κιόλα
κρότο στὸ Διαπλασκόμοιο, καθὼς
ποὺ γράφει τὸ Ἀστραπόβροστο)
Ὅχι, τὸ «ἔκτακτα» ἐκεῖνο εἶναι
κατ' ἀντίθεσιν σ' ὁ «ετακτικόν». Γιατί
πέραν τὰ δωδεκάσέλιδα ἦσαν τα-
κτικά: ἔβγαίνε ἀπὸ ἕνα κάθε μῆνα.
Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἐσπαθῶμα πέρου
δὲν πῆγε καλὰ καὶ καθὼς σὰς εἶπα,

τὰ τακτικά αὐτὰ δωδεκάσέλιδα μ'
ἐξημιώσαν πολλές χιλιάδες, φέ-
τος δὲν θὰ ἐκδίδω παρὰ μόνον ἐκ-
τάκτως: π.χ. ὅταν θὰ δημοσιεύε-
ται «Κυριακὴ», ὅπως σὸ προηγου-
μενο. Ὡς τόσο δὲν ἀποκλείεται ἀ-
κόμη νὰ πᾶν καλύτερα φέτος τὸ ἐ-
σπαθῶμα καὶ νὰ ξαναρχίσω τὰ τα-
κτικά δωδεκάσέλιδα. Ἀπὸ σὰς ἐξαρ-
τᾶται. —Ἐλαβα κι' ἐστειλα ὁ τι
ἐξήγησες.

Τὰ ἔλαβα δλα, Σῖμε Ἐσπερίε,
κι' εὐχαριστῶ πολὺ. Τ' ὥραϊο σου
γράμμα μὲ ἀποψήμιζεν γιὰ τὴ
μακρὰ σιωπῇ. Ὡ, ναί, μπορεῖ νὰ
φαντασθῇ κανεὶς—καὶ νὰ φρίξῃ,—
τί ἐργασία ἔγινε, ἀπὸ μένα καὶ
τοὺς συνεργάτας μου, σὸ διόστημα
αὐτὸ τῶν πενήντα χρόνων. Φτά-
νει νὰ λογαρίσῃ μόνον τὰ γράμ-
ματα ποὺ διάβασα κι' ἀπάντησα.
Ξέρεις πόσα εἶναι; Ἀπὸ 100 μόνον
τὴν ἐβδομάδα νὰ βάλῃς ὑπερβαί-
νουν τίς 260,000! Τὶ βουδὸ ἀπὸ
γράμματα, ἔ; Ἀμὲ τᾶλλα!..

Χαίρω, Φίλαθλε, ποὺ βρῖσκεις
τόσο ἐνδιαφέροντὰ τὰ περιεχόμενα
τοῦ τρέχοντος τόμου. Ὅσο γι' τὴ
λέξη «θερμάστρα», εἶναι βέβαια
τῆς καθαρεύουσας καὶ ἀκριβῶς ἂν
νάλωγ δὲν ἔχει ἡ δημοτικὴ, ἐκ-
τός ἂν ἐπλάττει κανεὶς λέξην «ζε-
σάστρα» ἢ καὶ τέτοιο. Ἡ δη-
μοτικὴ πάλι ἔχει τὸ ζῆκι (ἐστία)
τὴν σόμπα αὐτὴ κυρίως στὴν κα-
θαρεύουσα λέγεται θερμάστρα)
καὶ τὸ μαγγάλι, ἀμετάφραστο.
Καὶ μοῦ φαίνεται ὅτι οἱ τρεῖς αὐ-
τὲς λέξεις εἶναι ἀρκετές. Εἶναι ὁ-
μως περιστάσεις ποὺ ἡ δημοτικὴ
δὲν ἔχει δικὴ τῆς λέξην καὶ τότε
πρέπει κανεὶς νὰ τὴν πᾶρῃ ἀπὸ
τὴν καθαρεύουσα, ἀλλάζοντας μόνον
τὸν τύπον γιὰ νὰ συμφωνῇ μὲ τίς
ἄλλες τῆς δημοτικῆς. Π.χ. αὐτο-
κίνητο, ποδήλατο, καλωδίο ἢ
λεκτρικὴ στήλη, ἀψίδα κτλ.

Καὶ δὲν πειράζει τίποτε πῶς οἱ
λέξεις αὐτὲς ἀλλάζουν κλίσιν ἢ
χάνουν τὰ νι τους. Γιατί ἡ δημο-
τικὴ ἔχει καὶ χλίσες ἄλλες ἀρ-
χαῖες ποὺ ἔχουν ἀφομοιωθῇ ἀπὸ
αἰῶνες: φλέβα, πατρίδα, ποτήρι,
κλειδί, δοῖκα (οἶα), νόμος (ὥ-
μος) κτλ. Ἐτσι ποὺ λές, ἡ καθα-
ρεύουσα δὲν θὰ χαθῇ ποτέ: σιγά
σιγά θὰ περάσῃ στὴ δημοτικὴ θὰ
προσθεθῇ σὲν δικὴ τῆς πλοῦτο, τὸ
μεγάλο, καὶ θὰ τὴν κάμῃ μιὰ ἀπὸ
τίς πλουσιώτερες γλώσσες τοῦ κό-
σμου. Ἐννοεῖται ὅτι θὰ χρειασθῇ
πολὺς καιρὸς καὶ σ' αὐτὸ τὸ διά-
στημα ἡ καθαρεύουσα θὰ ὑπάρχῃ
αὐτοτελής. Γι' αὐτὸ σὰς εἶπα ὅτι
πρέπει νὰ τὴν μαθαίνετε, νὰ τὴν
μαθαίνετε καλὰ...

Ἡ Ἐλῆ μὲ γράφει: «Πόσα
χρυσὸν σὰ σένα! Μὲ ἀλληλογρα-
φία γνωριστήκαμε μὲ τὴν Φλογί-
τσα κι' ἀνακλῦσαμε πῶς κάποτε
οἱ μαμμάδες μας ἦσαν συμβαθί-
τριες. Χτὲς πῆγα σὸ σπίτι τῆς
ποὺ εἶχε τοῖς καὶ τὴ γνώρισα προ-
σωπικῶς. Ἐπρεπε νᾶσουν ἀπὸ
καμμιὰ μεριά καὶ νὰβλεπες... Δια-
πλασδόπουλα! Σνίπες, Οαῖδες,
Μάσκας, Ἐσμές, Ἐλῆς, Φλο-
γίτσης καλ, καλ... Καὶ νᾶκούγες τὸ
ὑπὲρ ποὺ πέφτανε γιὰ σένα, γιατί
δλο γιὰ σένα συζητούσαμε. Χορ-
φαμε, παίξαμε, τειλοσάντων πε-
ράσαμε θαυμάσια. Κι' ὅλ' αὐτὰ

χάρη σὰ σένα... Ἀλήθεια νᾶ-
σουν ἀπὸ καμμιὰ μεριά νὰ σὰς ἔ-
βλεπα...

Ἀρμόγητο Εὐδωνάκι, ὁ «Θάνα-
τος Παλικαριοῦ» βέβαια εἶναι ἐν ἂ-
πὸ τὰ καλύτερα ἐλληνικὰ διηγήμα-
τα δὲν μπορεῖ ὅμως, σὰν πεζὸ ἔργο,
νὰ θεωρηθῇ τὸ «ἀριστοῦργημα»
τοῦ Παλαμά ποὺ εἶναι ἕνας τόσο
μεγάλος ποιητής. Κατὰ τὴ γνώμην
μου, ποὺ εἶναι καὶ γνώμη πολλῶν,
τὸ ἀριστοῦργημα τοῦ Παλαμά εἴ-
ναι ἡ συλλογὴ τοῦ «Ἀσάλευτη
Ζωή». Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι ἀρι-
στοῦργηματὸ τοῦ ὑπάρχουν καὶ σ'
ὅλες τίς ἄλλες—Ἀλήθεια, κανέ-
νας δὲν ἔσσει ἀκόμα τὸν ἀκριβῆ
πληθυσμὸν τῶν Ἀθηνῶν καὶ περι-
χώρων, πάντως ὅμως πλησιάζει τὸ
ἐκατομμύριον. Γιὰ τὸ ἄλλο ζήτημα
ἂ, (ΑΑ). Φρασκούτα, κ. (ΑΠ).
Σαγηνεύτρια, κ. (Μαρι. Βασίλ.).
Ἄδωνες, ἂ, (ΧΜ). Μπαλαοῦ, ἂ.
(ΤΜ). Μελαχροινὴ Κυριοπούλα,
κ. (ΗΤ). Μελαχροινὴ τοῦ Σκέ-
τιν, κ. (ΟΜ). Κουνέλι, ἂ, (ΑΧ).
Φλογέρα, κ. (Γ).

Ἀδὴ καὶ τὴν προηγουμένη ἐβδο-
μάδα ἐξεσπάσαν οἱ ἐξῆς: Τζᾶκ,
Ματρός

(έκαμες πολύ καλό, γράφε μου)
Δεσπότην Μαργαρίταν (μετά χα-
 ρᾶς! νομίζω όμως πως πρέπει να
 πούμε ότι αυτό το ψευδώνυμο δεν
 ανήκει πια στην πρώτη του κάτο-
 χο) **Βρασίdan** (χαίρω πολύ) ναί.
 να μου γράφεις κι' εσύ είσαι μι-
 κρούλης κι' άλλοι στην ηλικία
 σου μού γράφουν) **Υβόννη** (έ-
 στείλα' την 'Ασκηση εκείνη, δεν
 πειράζει, τη σόβω εγώ) **Γεν-
 ναίαν Σπάρτην** (ευχαριστώ για
 τα καλά λόγια) ο «Στέφανος» του
 κ. Μενάρδου εύσκεται εδώ εις
 τα κεντρικά βιβλιοπωλεία) **Λυ-
 γίαν Ε. Θεμιστοῦ** (ή παραγγελία
 σου έξετελέσθη) **Φίλαθλον** (κατά
 πολλόν πώλησιν κάνει μόνο το
 Πρακτορείο των 'Εφημερίδων)
Ελληνικὸν Γόητρον (αυτό, εί-
 δες, σου ένέκρινα και χαίρω πολ-
 ῶς 'έστειλα') **Σιδερένιο Χέρι** (εὐ-
 χομαι παραστικά' το γράμμα σου
 έφτασε, οι παραγγελίες σου έξετε-
 λέσθησαν, να μου ξαναγράψης
 γρήγορα) **Χαρούμενην** (οὔτε συν-
 δρομή, οὔτε δικαίωμα ψευδωνύμου
 έλαβα' χάθηκαν;) **Ηρωίδα τοῦ
 Σουλίου** (χαίρω πολύ για τη γνω-
 ριμία κι' ελπίζω να μου γράφεις
 συχνά) **Διάναν** (έστειλα 6 τετρά-
 δια) **Κύνειον Ἄσμα** (ώρατα τα
 λέξ., πολύ με συγκίνησε το γράμ-
 μα σου) **Δερήν Φουσανέλλαν**
 (δεν έξεδόθη ακόμη) **Μελαχροι-
 νοῦσαν** (τετράδια και λ)σμέν έ-
 στείλα) **Ἐλ. Ρουσάκη** (έστει-
 λα 4 λυσόχ. και 4 τετράδια)
Ἀμαζόνα (διερωτήθηκε) **Σκαν-
 δαλίαν** (έλαβα, ευχαριστώ)
**Ροζίταν, Συρανά, Μέλαν Πα-
 νουργιά, Λευκὸν Κόρακα** κτλ.
 Εἰς ὅσας ἐπιστολάς έλαβα με-
 τὰ τὴν 26 Ιανουαρίου, θάπαν-
 τήσω στο ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 23του Διαγωνισμοῦ.
 Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 28 Μαρτίου.

124. Δεξιόγραφος
 Τὰ σεμνά το λουλουδάκια
 Μὲ μι' ἀκρόπολη τὸ ἐνὶ νῶ
 Καὶ τῆς Ρουμανίας πόλη
 Γνωστὴ σ' ὅλους φανερώνω.
 Λεβέντης

125. Στοιχειόγραφος
 Μὲ ζητεῖς, γιατί μαζί μου
 Χαίρεσαι, εὐτυχεῖς, παιδί μου.
 Προσοχὴ μόνο μεγάλη
 Μὴ μὲ βγάλῃς τὸ κεφάλι,
 Γιατί τότε θὰ θυμώσω.
 Καὶ κατ'ὅρα θὰ σοῦ δώσω.
 Υβόννη

126. Μεταγραμματισμός
 Βγάω Υ καὶ βάζω Η
 Καὶ μὲ βλέπετε τὴν στιγμή,
 Ἀπὸ πόλη, να γενῶ
 Ἐνα ὑδρόβιο πτηνόν.
 Ἑσμεράδα

127. Δημιῶδες Αἶνιγμα
 Σὲ κηπο δὲ φυτεύεται,
 Σὲ περιβάλει ὄχι.
 Ὁ βασιλεὺς τὸ γεύεται
 Καὶ ὁ καθένας τὸ χεῖ.
 Σπυρ. Ι. Παναγιωτόπουλος

128-132. Μαγικὸν Γράμμα
 Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνός γράμματος
 ἐνάστις τῶν κάτωθι λέξεων δι'
 ἐνός ἄλλου, πάντοτε τὸν αὐτόν,
 νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμ-
 ματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

ἄκων, δῶμα, Ἴρις, Κόδρος,
 κλαῖω.

25η Μαρτίου

133. Τρίγωνον
 * * * * * = Αἰρετικὸς
 * * * * * = Ποταμὸς
 * * * * * = Ἀριθμητικὸν
 * * * * * = Νῆσος
 * * * * * = Ἀντωνυμία
 * * * * * = Σύμφωνον

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.
 Ἑνδοξο Σουλι

134. Διπλὸ Κεφάλι
 Εἰς τὰς κάτωθι λέξεις να προ-
 στεθῇ ὡς κεφαλὴ ἀπὸ ἐν γράμ-
 μα, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἄλλαι
 τόσαι λέξεις, τῶν ὁποίων τὰρχι-
 κὰ νὰποτελοῦν ἀρχαῖον ρητόν:
 φόρος, οἶα, δᾶς, ὅσος, ὅς, Κα-
 ρία, πόρος ναῦλος, ἄνθος.
 Μάγισσα

135. Μεσοστιχίς
 Τὰ μεσαῖα γράμματα τῶν κά-
 τωθι ζητούμενων λέξεων, αἱ ὁ-
 ποῖαι ἔχουν ὅλοι ἀπὸ πέντε, ἁ-
 ποτελοῦν Ὁκεανίδα:

1, Θεὸς ἡ πλανήτης 3, Μεγά-
 λη θεὰ 3, Φυτόν ἐξωτικόν 4,
 Ἀρχαία περιφρονητός 5, Γεω-
 γραφικὸς ὄρος.

Ἀμαρυλλίς
136. Ἑλληποσύμφωνον
 ου - ου - αου - αι - ωα - εου
 Τὴν Μονάχη

137. Γριφος
 Ὡ σαλ σαλ τῶν τῶν γορ.
 σαλ σαλ Ἄνδρος Ἑλλήν ὦν
 σαλ σαλ τῶν τῶν ὦν
 Ἰσπανιόλα

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

137-142. Lettre Magique
 Remplacez une lettre à cha-
 quun des mots ci-dessous par
 une autre, partout la même,
 et formez sans anagramme
 cinq autres mots:

mage, fleur, sale, roche, palme.
 Καρδινιάκ

143-145. Cinéma-Rébus
 1. — Εἰς, σύζυγος, κρίνος.
 2. — Ἐκεῖ, ὅπου, ποντικός.
 3. — Ἀλλά, κλίνη, γάτος.
 Τρία ψευδώνυμα συνδρομητῶν.
 Μήδεια

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 46
 674. Συνέλευσις (σύν, Ἑλευ-
 σίς.) — 675. Φαλάκρα (φᾶ, λᾶ,
 κρᾶ.) — 676. Ἀσθμα-ᾶσμα. — 677.
 Ἡ φωτιά κι' ὁ καπνός. — 678.

Ο Σ Ο Σ Ο Σ Ω
 Β Υ Δ Α Σ Ν
 Κ Υ Ρ Ο Ε Α Μ Ρ
 Ω Κ Α Μ Ο Ρ
 Ν Σ Σ Ν

679. ΒΕΛΙΓΓΡΑΔΙΟΝ (έλαιον,
 λειβάδιον, Ἰνδία, Γαλλία, ρά-
 διον, Ἀβελ, δέλι, οἶον, Ναδία.)
 — 680. ΙΣΣΟΣ (Ι-καρία, Σ-ός,
 Σ-πόρος, Ὁ-ριον, Σ-χολή.) — 681.
 ΕΡΑΤΩ-ΡΗΝ Ψ (ΕΡμής, ΡΗ-
 μα, ἌΝω, Τονος, ΩΣη.) — 682.
 Φασούλι τὸ φασούλι γεμίζει τὸ
 σακκούλι. — 683. Ἡ Χημεῖα εἴ-
 ναι ἐπιστήμη. (ἡ Χ μ' ια, ἡ ναι
 ἐπὶ στ' οἶμοι.) — 684. Murmure
 (mur, murm.) — 685. Le rano-
 neur.

Μὴ λησμονεῖτε πὼς κάθε πα-
 ραγγελία σας, γιὰ νὰ ἐκτελεῖται
 ἀμέσως, πρέπει νὰ συνοδεύεται
 καὶ μὲ μὴ τυπωμένη ταινία, ἀπ'
 αὐτὴς πού σ' εὐστελλομεν τὸ φύλ-
 λο κάθε ἐβδομάδα.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἀπλᾶ
 στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τιμήμα.)
 Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέ-
 ξις, μὲ παγεα δέστοιχεῖα λεπτά 70 καὶ
 μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.

Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.
 Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

/KH' — 150/
Η ΓΑΛΛΙΚΗ τελείως. Méthode di-
 recte. Θέμα, φιλολογία, συνδιάλεξις,
 προπαρασκευὴ δι' ἐξετάσεις. Διδάκτρα εὐ-
 καιρίας. Cours. — Πιπύου 5-B (στάσις Ἀγ-
 γελοπούλου). Πληροφορία δρ. 1 1/2 — 3 1/2
 καθ' ἐκάστην.

/KH' — 151/
Α νταλλάσσω καὶ πωλῶ γραμματόσημα
 μὲ ἔκπτωση 30 ο/ο. Βάσις Uvert 1928.
 Παναγιώτην Φ. Σουλᾶδην, ὁδὸς Ἑσπερί-
 δων. Καλλιθέαν (Ἀθηνῶν).

/KH' — 152/
ΣΥΤΡΟΦΙΑ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΩΝ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ 3ου ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ
Α νταλλάσσω καὶ πωλῶ γραμματόσημα
 μὲ ἔκπτωση 30 ο/ο. Βάσις Uvert 1928.
 Παναγιώτην Φ. Σουλᾶδην, ὁδὸς Ἑσπερί-
 δων. Καλλιθέαν (Ἀθηνῶν).
 Ἡ ΓΑΛΛΙΚΗ τελείως. Méthode di-
 recte. Θέμα, φιλολογία, συνδιάλεξις,
 προπαρασκευὴ δι' ἐξετάσεις. Διδάκτρα εὐ-
 καιρίας. Cours. — Πιπύου 5-B (στάσις Ἀγ-
 γελοπούλου). Πληροφορία δρ. 1 1/2 — 3 1/2
 καθ' ἐκάστην.

/KH' — 153/
Πρωτοπαίοντας στο Διαπλάσσοισμο
 χαριετῶ δλους-ες, χωριστὰ Σφίγγα,
 Δάφνην, Λάουραν, Μήδειαν.

ΜΑΥΡΗ ΓΑΤΑ
 /KH' — 154/
Τ ᾶσο Γεωργαλά, χίλιες ὁλόθερμες εὐ-
 χές γιὰ τὴν γιορτὴ σου. — Ἰσπανιόλα —
 τὸ περισπὸν Πλάνο Δοξάρι

/KH' — 155/
Α νταλλάσσω καὶ πωλῶ γραμματόσημα
 μὲ ἔκπτωση 30 ο/ο. Βάσις Uvert 1928.
 Παναγιώτην Φ. Σουλᾶδην, ὁδὸς Ἑσπερί-
 δων. Καλλιθέαν (Ἀθηνῶν).
 Ἡ ΓΑΛΛΙΚΗ τελείως. Méthode di-
 recte. Θέμα, φιλολογία, συνδιάλεξις,
 προπαρασκευὴ δι' ἐξετάσεις. Διδάκτρα εὐ-
 καιρίας. Cours. — Πιπύου 5-B (στάσις Ἀγ-
 γελοπούλου). Πληροφορία δρ. 1 1/2 — 3 1/2
 καθ' ἐκάστην.

/KH' — 156/
Ι δροπὴ σύλλογος τῶν
« ΑΘΜΟΝΕΩΝ »
 Γενόμενων ἀρχαίρεσιον ἐξελέγησαν:
ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΔΟΥΣ ΤΟΥ ΑΘΜΟΝΟΥ
ΤΑΜΙΑΣ: ΤΕΑΡΕΣΤΟΝ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΥΣ: ΓΕΡΒΟΗΚΑΣ
ΤΜΗΜΑΤΑ: ΕΣΠΑΘΩΜΑΤΟΣ: ΣΤΕΡΝΟ
ΧΑΡΩΕΛΟ. ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ: ΤΑΡΕΣΤΟΝ.
ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΝ: ΦΑΚΟΥΛΗΣ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ:
ΞΕΡΕΒΡΗΚΑΣ. ΑΔΕΛΦΟΝ: ΑΘΜΟΝΕΥΣ.
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ: ΔΟΥΣ ΤΟΥ ΑΘΜΟΝΟΥ
 /KH' — 157/
Ε λληνικὸν Ἰδεῶδες, εὐχαριστῶ, μο-
 λοῦντι... Ἀνδραειά, βέλαια ἔ-
 λαβα. Ἐπρεπὲ νὰ σὰς εἰδοποιήσω Μπόσμ,
 ὡς τότε θὰ περιμένω.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΡΟΥΣΣΑΚΗΣ
 /KH' — 158/
ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΙΠΠΟΤΩΝ
ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
Ρ ΑΔΙΟΤΗΤΑΓΡΑΦΗΜΑ: Ἀγγέλται ἐκ θε-
 ραπειντρίου Δαφνίου, ὅτι θέσεις
 κεναὶ δέχονται Κάποιον καὶ Κολοκυνθε-
 σπορον.

Κάποιος: λᾶθος ἡ ἀποκόλιψις σου (KH'
 — 126). (Τὸ δέβαιο. Διάπλασις).
**ΕΠΙΣΤΟΛΟΓΡΑΦΙΑ: Γέρδιον Δε-
 σμόν, Δράμη: Στείλε Διεύθυνσιν σου.**
ΥΠΟΠΤΕΙΟΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΝ
 Διερρίπονται πρεσβεῖται: Δράμας:
 Γέρδιον Δεσμός, Θεσσαλονίκη: Γέ-
 κυ Κούγκαν, Βόλου: Κάριεν Σουλᾶ.
 Πρόξενος: Βόλου: Λέρδος Φοντλε-
 ρουά.

Ὁ Υπουργὸς: Μαρκ. ντὲ Λατεῦρ
 /KH' — 159/
Ε ρμῇ, Ἀτρώμητο Εὐξωνάκι, δὲν
 ἦτο Σαραντάρης ἄρα... ΕἶΝΑΙ!!!
 ΟΜΟΠΟΝΔΙΑ ΦΑΥΑΡΟΝ

Μαρίνοτας στὸν Διαπλάσσοισμο χα-
 ρᾶς δλους-ες. Ευχαριστῶς θὰ δεχθῶ
 νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύω στὰ ΤΡΙΚΚΑ
 ἀπὸ τοὺς ΠΑΜΑΤΟΥΣ. ΦΑΥΑΡΟΥ καὶ Α
 ΣΤΟΥΣ. Ἄν θέλουν ἄς γράφουν: Ρασ-
 τίν, Μαθητὴν Γυμνασίου, Τρίκαλα:
 ἄγγελια στὴ Διάπλασι. ΡΑΣΠΟΥΤ
 /KH' — 163/
Ο ΦΑΡΟΣ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ
 μίαν φηφον ἀπὸ δλους. «Φιλικὴ»
 περιμένω τὰ Μ. Μυστικὰ σας. Δ/σις: (C
 — 69).
 /KH' — 164/
Η Μαγεμένη Χρυσόμαλλη ἄλληλο
 φει, ἀνταλλάσσει τετραδία καὶ ε
 πλάσσοι καὶ μικροτέρας τάξεως. (KH'
 109).
 /KH' — 165/
Α ληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω κάρτες,
 ἄνταλλάσσει τετραδία καὶ ε. (KH'
 109).
 /KH' — 166/
Α ποσόρομαι τῆς κινήσεως καὶ σταμ
 τὴν ἀλληλογραφίαν. Μασκατίτο
 /KH' — 167/
Τὸ ἐκλεκτὸ ψευδώνυμο ΤΣΕΚΥ-Κ
ΓΚΑΝ κατέρχεται καὶ φέτος στὸ
 μοψήρισμα. Ὑπόσεται γιὰ τὴν ἐπιτ
 του, στηριζόμενος στὴν καλαισθησία
 Διαπλάσσοι καὶ ε.

[KH' — 160]
Ἰ πτόται, σὰς ὑπερευχαριστοῦμεν
 ἡ τὴν εὐγενεστάτην σὰς ἀπάντησι,
 λᾶ... ἔειπε ὁ γάιδρος τὸν πετ
 κεφάλαια! ΟΜΟΠΟΝΔΙΑ ΦΑΥΑΡΟΝ

[KH' — 161]
Β ασιλίσσα στὴς Παπαρσύνες, τάχ
 σαι ἀποσπλάσση: Ἄν ὄχι, νὰ
 μένω Δ/σιν σου γιὰ ἀλληλογραφίαν:
 Ἰνδιάν

/KH' — 162/
Μ αρίνοτας στὸν Διαπλάσσοισμο χα-
 ρᾶς δλους-ες. Ευχαριστῶς θὰ δεχθῶ
 νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύω στὰ ΤΡΙΚΚΑ
 ἀπὸ τοὺς ΠΑΜΑΤΟΥΣ. ΦΑΥΑΡΟΥ καὶ Α
 ΣΤΟΥΣ. Ἄν θέλουν ἄς γράφουν: Ρασ-
 τίν, Μαθητὴν Γυμνασίου, Τρίκαλα:
 ἄγγελια στὴ Διάπλασι. ΡΑΣΠΟΥΤ
 /KH' — 163/
Ο ΦΑΡΟΣ ΤΟΥ ΒΟΣΠΟΡΟΥ
 μίαν φηφον ἀπὸ δλους. «Φιλικὴ»
 περιμένω τὰ Μ. Μυστικὰ σας. Δ/σις: (C
 — 69).
 /KH' — 164/
Η Μαγεμένη Χρυσόμαλλη ἄλληλο
 φει, ἀνταλλάσσει τετραδία καὶ ε
 πλάσσοι καὶ μικροτέρας τάξεως. (KH'
 109).
 /KH' — 165/
Α ληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω κάρτες,
 ἄνταλλάσσει τετραδία καὶ ε. (KH'
 109).
 /KH' — 166/
Α ποσόρομαι τῆς κινήσεως καὶ σταμ
 τὴν ἀλληλογραφίαν. Μασκατίτο
 /KH' — 167/
Τὸ ἐκλεκτὸ ψευδώνυμο ΤΣΕΚΥ-Κ
ΓΚΑΝ κατέρχεται καὶ φέτος στὸ
 μοψήρισμα. Ὑπόσεται γιὰ τὴν ἐπιτ
 του, στηριζόμενος στὴν καλαισθησία
 Διαπλάσσοι καὶ ε.

Τὸ πρῶτιστον καθήκον
 τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ
 εἶναι ἡ ἐγκαιρὸς ἀνανεώ-
 σις τῆς συνδρομῆς του.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΣΕΩΣ",
 ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΝΑ ΜΟΡΦΟΤΙΚΑ
 ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Ἀπὸ τοὺς ἐν παρενθέσει ἀριθμοῦς
 ὁ πρῶτος εἶναι τὰ ταχυδρομικ
 τοῦ Ἑσωτερικοῦ καὶ ὁ δευτέρου
 τοῦ Ἑσωτερικοῦ.

Ὁ Ἄγγελος τῆς Ἀγάπης
 (μὲ 60 εἰκόνας) δρ. 30 (10 κα
 12).

Ἡ Ἀδελφοῦλα μου, μυθι
 στόρημα Γρ. Ξενοπούλου, (μὲ 2
 εἰκόνας) δρ. 17.50 (5,50 καὶ 7,50)

Τὸ Βιβλίον τῆς Συμπερ
 φορᾶς, δρ. 7. (3,50 καὶ 5,50)

Τὸ Θῶμα τοῦ Φθόδου, (μὲ
 20 εἰκόνας) δρ. 25. (6 καὶ 9)

Μιά φορὰ κι' ἕναν καιρό.
 Δημοτικὰ Παραμῦθια, Τόμος
 Α'. Συλλογὴ Γεωργίας Ταρ-
 σοῦλη. Ἄδετο δρ. 40. Δεμένον
 δρ. 45 (9,50 καὶ 11,50).

Παιδικὸν Θεάτρον, Γρ. Ξε-
 νοπούλου, δι' ἑορτὰς Σχολείων
 καὶ Οἰκογενειῶν, Α' Τόμος
 δρ. 17. (5,50 καὶ 7,50). Β'
 Τόμος δρ. 15. (5,50 καὶ 7,50).

Παιδικὸν Πνεῦμα, (2 τομί-
 δια, Β' καὶ Γ') ἕκαστον δρ. 2,50.
 (1,50 καὶ 3).

Πρόας δὲ Νικίου, (μὲ 24 εἰ-
 κόνας) δρ. 25. (7 καὶ 9,50).

Ὁ Πυρετιστοῦλης, (μὲ 24 εἰ-
 κόνας) δρ. 25. (6 καὶ 9,50).

Υπὲρ Πατρίδος, (μὲ 24 εἰ-
 κόνας) δρ. 25. (7 καὶ 9,50).

Ὁ Φθόνος, ἐμμετρον διήγημα
 δρ. 7. (3,50 καὶ 5,50).